

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

JUTRO

Pomen sofijskih manifestacij

Veličastni dnevi sofijskega junaško-sokolskega zleta so nov mejnik v odnosih jugoslovenskega in bolgarskega naroda. Zaključili so z velikim uspehom ono prvo fazo, tekoma katere so medsebojni poseti raznih kulturnih in strokovnih organizacij še nekako plaho in neodločno tipali za skupnimi opornimi točkami mladega prijateljstva, boječe se vedno, da se ne bi kje nenadoma pokazal nepremostljiv prepad, ki bi še dalje ločil dva bratska naroda. Po zadnjem množestvenem posetu naših Sokolov v bolgarski prestolnici je vsakomur jasno, da je stremiljenje za bratsko zbliznanje obeh narodov postalo splošno narodni pokret, ki bo, trdno se nadejamo, zmagovito končal započeto delo.

To dragoceno zavest so dobili tisoči naših Sokolov in Sokolice od iskrenem in navdušenem sprejemu, ki jim ga je priredil bolgarski narod, enako pa je tudi javnost bratske sosedne države spoznala, kako resno se čuti pri nas potreba po popolnem zbliznanju in kako so zastopniki najširših slojev našega naroda z iskrenim veseljem krenili na dolgo in težavno pot, da dajo bratskemu čuvstvomvanju jim krepkejšega poudarka. Nad pet tisoč naših Sokolov, ki so kot strumna vojska posetili bolgarske Junače in prišliki njihove prireditve, teh pet tisoč posetnikov je daleč presežilo število gostov, ki jih je kdakoli imela prišlo pozdraviti v svoji sredi bolgarske prestolnice.

»Bratski poset iz doma v dom« — imenuje bolgarski tisk poset naših Sokolov v Sofiji in poudarja, da sega njegov pomen daleč preko pomena, ki ga imajo sicer slične prireditve. Pet tisoč rdečih sokolskih krajev je tudi v silnem morju junaških krojev prišlo do popolne veljave. In ta odlična in po številu tako impozantna delegacija je povzročila, da so srca Bolgarov spet udarila v pravem slovanskem ritmu. Saj še niso tako daleč oni časi, ko je veljalo za višek domoljubja naglašanje azijsko-mongolskega poretka Bolgarov, nedavni sokolski-junaški dnevi pa pričajo, da je ta kratkotrajna zabloda minila za vselej in da je pri sosednih bratih prišel do veljave pravi, nepovtorljivi klic krvi in slovanskega sorodstva.

Iskreno slovansko čuvstvanje bolgarskega naroda seveda ni moglo ostati v znanih bolj ali manj konvencionalnih formah, saj je šlo za dva sosedna naroda, ki uprivateva, koliko nesreče sta jima v preteklosti povzročili nespametna neslova in od tujevo podžigana mržnja. Priklono je do viška in navdušenja naših tisočev se je strnilo z vzhitčenjem bolgarskih množic, da je redno prihajalo do prizorov, ki dopuščajo samo eno ugotovitev: sestala sta se dva naroda in si podala roko v trdni volji, da ju odslej nobena sila ne sme več ločiti.

V Sofiji se nista srečali dve organizaciji gimnastov po vzorcu, običajnem v zapadni Evropi: Sokolstvo in Junaštvo predstavljata poleg programa fizične vzgoje naroda tudi izklesano ideologijo tipično slovanskega domoljubja in visoke zavesti krvne, jezikovne in plemenske skupnosti. S tega vidika moramo ocenjevati sofijske dni, ki ne morejo ostati brez učinka tudi v političnih stikih obeh držav.

Prisrčne besede, ki jih je naslovil našim Sokolom bolgarski kralj, nič manj pa tudi toplina, ki je vela iz besedi notranjega ministra generala Atanasova — vse te in druge izjave najvišjih odgovornih činiteljev so odjeknile tudi preko meja Bolgarije in Jugoslavije ter so nedvomno izzvale v taboru, ki mu Sokolstvo in naša narodna država nista posebno pri sre, dolžno pozornost. Te lepe izjave so trdo prizadele tudi oni politični koncept, čegar modrost je bila osnovana v nadi na večni in nepopravljivi razdor med obema slovanskima državama na Balkanu.

Uvodom smo omenili, da je dosedanje navezovanje stikov imelo nekaj plahi značaj poskusov, toda sokolska misel je tudi v tem pogledu izkazala državi in narodu veliko uslugo, ko je tako učinkovito manifestirala proti sencam medsebojnega nezaupanja, suma in dvomov. Sokolstvo je to pot vnovič dokazalo, da je nosilec visoke misli in da ima tudi dovolj moralne sile, da z največjim elanom stopi tja, kjer ga država in narod najbolj potrebuje. To je dejstvo, pred katerim se ne morejo zapirati tuji in domači nasprotniki Sokolstva, pa naj jim je ta ugotovitev všeč ali ne.

Španija v eri volitev

Madrid, 18. julija. AA. Notranje politični razvoj povzroča vladi vedno večje skrbi. Vse kaže, da bo meseca decembra razpuščen parlament. Vlada pripravlja nov volilni zakon in na včerajšnji seji ministrskega sveta, ki se je vršila pod vodstvom predsednika republike, se je Zamora zavzel za čimprejšnjo dovršitev in proglasitev zakona. Splošno pa se smatra, da se bodo pred razpustom parlamenta vsekakor vršile še občinske volitve. Poslednje občinske volitve so bile aprila 1931.

Nemirni dnevi v Nemčiji

Poslabšanje socialnih in gospodarskih razmer — Novi izgredi proti židom — Ostra okrožnica ministra Göringa proti katoliški duhovščini — Redukcije in aretacije

Berlin, 18. julija. d. Splošni notranje politični položaj v Nemčiji kaže zopet kritične poteze. Poslednji ukrepi proti raznim krajevnim skupinam Stahlhelma, nova protikatoliška in protizidovska kampanja, uspeh gospodarske akcije za očuvanje nivoja cen v prometu na drobno in finančna kriza, ki je nastala v velikih nemških podjetjih, končno pa tudi zmerom večja komunistična propaganda — vse to povzroča režimu hude skrbi.

Zadnje dni so se pripetili novi incidenti in dogodki, ki dokazujejo, kako zapletena je notranje politična situacija. Na tehniški visoki šoli v Aachenu so aretirali prof. Pirleta in ga izročili preiskovalnim sodnim oblastem v Berlinu pod obtožbo, da je bil v tesnih poslovnih zvezah z nunsami, ki so bile pred kratkim obsojene na obšutne zaporne in denarne kazni, ker so tihotapile devize iz Nemčije v tujino. V Frankfurtu in Monakovem so bili kar na mah odpuščeni trije katoliško orientirani vseučiliški profesorji.

V Berlinu samem je prišlo v ponedeljek in včeraj znova do protizidovskih demonstracij in nemirov zlasti na Kurfürstendammu. Policija jih je le s težavo zatrla, v komunikaciji pa je trdila, da so jih izzvali židje.

V desauskem okrožju so bile včeraj razpuščene vse organizacije Stahlhelma. Državni minister za delo Seldte, ki je hkrati glavni vodja Stahlhelma, je izjavil, da o teh ukrepih ničesar ne ve.

Cene življenjskih potrebščin zopet naraščajo. Živila so že za 20 do 25 odstotkov dražja nego pred mesecem. Ker je vlada prevzela obveznost, da bo vsekakor očuvala ravnovesje med cenami v prometu na drobno in delavskimi mezdami, je nastalo vprašanje ali bodo povišane za 20 do 25 odstotkov tudi delavske in nameštenske plače.

Končno je iznenadilo javnost poročilo, ki sta ga izdali uravni paroplovnih družb »Hamburg-Amerika-Linie« in »Nord Deutscher Lloyd« in iz katerega izhaja, da sta obe družbi v zelo kritičnem finančnem položaju in da se je pojavila potreba sanacijskih pogajanj, ki se bodo najbrže končala z znatnim znižanjem njunega akcijskega kapitala.

Napetost med katoliško cerkvijo in režimom je zopet narasla. Sv. stolica je vložila pri nemški vladi protest proti nekaterim ukrepom, o katerih trdi, da se protivoj obveznostim in duhu konkordata. Kot indirektni odgovor je bila danes objavljena Göringova okrožnica, ki

se ostro obrača proti katoliški duhovščini.

Vsebina Göringove okrožnice

Berlin, 18. julija. AA. Predsednik pruske vlade in šef državne tajne policije general Göring je poslal predsednikom pokrajinskih vlad okrožnico, v kateri govori o sovražnem zadržanju nekih krogov katoliške duhovščine proti nacionalnemu socializmu in njegovim ustanovam. Göring odklanja v načelu kulturno borbo proti katoliški cerkvi, smatra pa za potrebno, da je treba nastopiti z vso odločnostjo proti vsem, ki v imenu političnega katoličanstva ovirajo nacionalno socialistično državo. Zaradi tega opozarja državne oblasti, naj uporabijo vsa zakonska sredstva proti tisti duhovščini, ki zlorablja svoj verski položaj v politične svrhe.

Okrožnica pravi dalje, da nacionalno socialistična država pospešuje univerzalnost krščanstva in s tem tudi katoliške cerkve. Država dovoljuje cerkvi in njenim vernikom vse potrebne verske ustanove, radi tega pa naj cerkev ne zapusti svojega verskega delokroga, in naj ne stopa v politično borbo Cerkev ne sme klicati Boga proti državi »In vendar so ti odvratni pojavi v javni ali prikriti obliki na dnevnem

reduc. Cerkveni starešine so dolžni sprstovati državo na podlagi škofovske prislege. Prav tako morajo paziti tudi na delo svoje podrejene duhovščine.

Okrožnica navaja primere, da so duhovniki kot šolski učitelji zavzemali negativno stališče proti nacionalnemu socializmu. Razen tega so tudi primeri, da so se cele organizacije pečale samo s politiko, čeprav so verske. Tako se n.p.r. verske organizacije katoliške mladine čedalje bolj odtujujejo svojemu verskemu delu. Če v tem oziru ne bo kmalu izpremembe, jih bo morala oblast smatrati za politične organizacije in jih prepovedati. Nošnja uniform in sportna vzgoja pripadata samo nacionalno socialistični državi.

Na koncu svoje okrožnice opozarja general Göring oblasti, naj preprečijo take protizakonite pojave, ker želi nacionalno socialistična država živeti s katoliško cerkvijo v urejenih in mirnih odnosih, kar je dokazala s sklenitvijo konkordata.

Obsodbe zaradi komunistične propagande

Berlin, 18. julija. AA. Obsodbe zaradi politične propagande se množe. Oblasti kaznujejo nakup komunističnih tiskovin in knjig kot pripravo veleizdaje.

Pred finančno debato v Narodni skupščini

Začela se bo danes popoldne — že sedaj je prijavljenih 96 govornikov — Seje bodo tudi ponoči

Beograd, 18. julija. p. Finančni odbor je v teku noči sestavil svoje poročilo za plen Narodne skupščine, ki se je sestala danes popoldne. Opozicija je podala svoje oddvojeno mnenje. Proračunska razprava v Narodni skupščini se bo pričela še le jutri popoldne. Če se bo v skupščini pustila svobodna razprava, bo debata precej dolgotrajna, ker se je že doslej prijavilo 96 govornikov. Skupščina bo morala zaradi tega imeti permanentne seje dan in noč. Na jutrišnji seji bo podal poleg poročila večine in manjšine finančnega odbora daljši ekspozé finančni minister dr. Dušan Leticica.

V vladnih krogih računajo, da bo kljub velikemu številu govornikov, debata v skupščini končana do ponedeljka zvečer, ko bi se naj vršilo zaključno glasovanje. Že v torek bi bil predlog 12-stin s finanč-

nim zakonom predloženo senatu v nadaljnje postopanje.

Današnja plenarna seja Narodne skupščine je bila prva kratka in udeležba skrajno piča. Po odobritvi zapisnika je sledilo čitanje raznih poročil. Med vprašanji se nahajala tudi vprašanje poslance Uroša Stajića, ki zahteva znižanje cen monopolskih predmetov. Finančni minister dr. Leticica je odgovoril, da se ta stvar v ministristvu že proučuje in da bo v kratkem prišlo do tozadevnih odlokov. Poslanec dr. Jankovič, bivši minister za kmetijstvo, je vložil interpelacijo glede restavracije Habsburžanov. Predsednik vlade je zahtevano nujnost odklonil.

Končno je predsednik predlagal, da se jutri popoldne ob 4. prične razprava o proračunskih dvanaštinah. Predlog je bil odobren in seja nato zaključena.

Habsburžani na pragu?

Interpelacija bivšega ministra dr. Dragutina Jankovića

Beograd, 18. julija. p. Narodni poslanec dr. Dragutin Jankovič in tovariši so vložili na ministrskega predsednika in zunanjega ministra naslednjo interpelacijo:

Abolicija takozvanih habsburških zakonov, ki so se nanašali na prepoved bivanja in zaplembo imovine Habsburžanov v Avstriji, je ustvarila v vsej Evropi in v naši državi prepričanje, da je to samo predetapa za še mnogo težje in usodnejše kršitve političnega reda, ustvarjenega v srednji Evropi z mirovnimi pogodbama. Vznemirjenost, ki je zaradi tega nastala v tujem in domačem tisku, odkrito kaže na riziko, ki ga vsebuje ta akt avstrijske vlade glede na interese in pravice sosednih držav Avstrije, to je Jugoslavije in ostalih držav Male antante. Ker je ta korak avstrijske vlade izval vznemirjenost v naši državi, ter tvori po pisanju tujege tiska samo uvod v mnogo daleko-

sežnejše spremembe, ki lahko postanejo usodne za mir v Evropi, vlagamo, ne la bi se hoteli kakorkoli vmešavati v notranje zadeve sosedne države, naslednjo interpelacijo:

1. Ali smatrate, da so z znanimi odredbami avstrske vlade glede ukinutve premoženjske konfiskacije in bivanja Habsburžanov v Avstriji kršene kakšne pravice ali upravičeni interesi naše države, zajamčeni po mirovnih pogodbah in obveznostih Avstrije?

2. Ali je upravičena vznemirjenost, ki je nastala zaradi tega zakona, za katerega bi želeli večeti, ali implicitno ne prinaša v sebi dovoljenja za povratek in bivanje v Avstriji Otona Habsburškega in ali je avstrijska vlada voljna dati garancije, ki bi pomirile javnost in nas zavarovala pred vsakim morebitnim presenečenjem?

Preokret v Grčiji?

Plebiscit o restavraciji monarhije bo najbrž odložen — Misija generala Kondylisa v Rimu in Beogradu

Atene, 18. julija. v. Grška javnost je z veliko pozornostjo spremljala pot generala Kondylisa, ki se je danes vrnil iz Beograda v domovino. Ve se, da je bila naloga, g. Kondilisa predvsem zagotoviti dobrohotno stališče Italije v vprašanju restavracije monarhije v Grčiji. Grčija je kot ceno za pristaneč Italije pristala na gotove aranžmane, ki Italiji jamčijo večji politični vpliv v vzhodnem delu Sredozemskega morja in likvidirajo neke nesporazume iz prošlosti.

Trditve angleških listov, da je g. Kondilis v Rimu pristal na poseben vojaški sporazum z Italijo, pa se v Atenah demantirajo. V Jugoslaviji je bila naloga g. Kondilisa pred vsem tja, da to prijateljsko državo prepriča, da njegovi rimski razgovori niso bili v nobenem oziru kvarni za medsebojne odnose med Grčijo in Jugoslavijo. To tem nasti, ker bi po restavraciji bile tudi dinastične zveze med obema državama prav intimitne. V času odsotnosti g. Kondilisa, pa se je položaj v Grčiji sklopljeval Veliki del monarhistov samih je mnenja, da je

treba s plebiscitom o povratku kralja Jurija še počakati in celo zadevo še temeljito proučiti.

V London bo odpotoval atenski župan, ki je osebni prijatelj bivšega kralja Jurija, da ga prepriča o potrebi, te odložitve. Glede tega vprašanja so se pojavila nasprotstva tudi v vladi in govori se, da nameravajo ekstremni rojalisti podati ostavke, ker nikakor ne pristajajo na odložitev plebiscita, češ da bi moglo to sploh celo restavracijsko vprašanje dovesti v nevarnost. Republikanski listi smatrajo, da je z odložitvijo plebiscita restavracija vnaprej pokopana, in trdijo, da večina grškega naroda o povratku stare dinastije sploh noče nič vedeti.

Akcija proti draginjam na Madžarskem Budimpešta, 18. julija. w. V trgovinskem ministristvu je bila danes anketa prizadetih krogov zaradi nenadne podražitve življenjskih potrebščin kot posledice hude suše. Na anketi nameravajo temeljito proučiti ukrepe za pobjanje draginje.

Abesinija se bo branila

Abesinski cesar ostro odklanja italijanski protektorat in napoveduje borbo do zadnjega moža

Addis-Abeba, 18. julija. AA. Danes je cesar Haile Selassie pregledal svojo gardo. Po pregledu je cesar odšel v skupščino, kjer je imel že davno pričakovani veliki govor. Okrog skupščine se je zgrnila ogromna množica. V Addis-Abebi so se zbrali vsi uglednejši poglavarji plemena.

Cesar je v svojem govoru obtoževal Italijo, da namerava zavzeti Abesinijo in da ne vpošteva konkretnih dokazov abesinske miroljubnosti. Italija, je dejal cesar, je odgovorila na vse objektivne abesinske predloge z žaljivimi in klevetami. Mussolini imenuje Abesinijo barbarsko in divjaško deželno. Neprestano navaja suženjstvo, ki pa je v Abesiniji dejansko že ukinjeno.

Storili smo vse, je nadaljeval cesar Haile Selassie, da bi ohranili mir. Če pa hočemo ostati narod časti, ne moremo sprejeti francoskih predlogov, ki nam pripravljajo protektorat Italije. Abesinija se bo do zadnjega moža borila za svojo neodvisnost. Italija razpolaga morda z modernejšim orožjem, vendar se bo abesinski narod boril do zadnje kaplje krvi za cesarja in domovino. Vaš cesar bo v vamj v prvih vrstah, ker bo rajši padel, kakor da bi se pomiril z izgubo svobodne domovine. »Boljše je,« je končal Njeguš, »da Abesinci umrejo kot svobodni ljudje, kot pa da živijo dalje kot sužnji. Ves narod, vojniki, možje in ženske, stari in mladi, se mora zbrati in braniti domovino, kakor so to delali naši predniki. Če se še v zadnjem hipu ne bo dala najti mirna rešitev spora, se bo Abesinija zaupajoč v svoje pravice, borila do zadnjega moža za svoj obstoj. Vojna nevarnost narašča od ure do ure. Če bo res prišlo do vojne, bo naša vest ostala čista, kajti poskusil smo vse, da bi ohranili mir. Abesinija nima nobenih bojnih namenov.« Na koncu je cesar pozval narod, naj v teh tragičnih časih po-

zabi vse verske in stanovske razlike. Cesarjeve izjave so vsi v parlamentu zastopani plemenski glavarji sprejeli s silnim navdušenjem.

London, 18. julija. w. V intervjuju, ki ga je abesinski cesar dal »Timesovemu« zastopniku je naglašal med drugim, da je edino ozemlje, ki bi ga bil pripravljen zamjenjati za luko ob morju, del Ogadena. Cesar je dalje izjavil, da bi bil pripravljen razpravljati o vprašanju italijanske koncepcije glede gradnje železniške proge, ki naj bi vezala obe italijanski koloniji v vzhodni Afriki. Pristavil pa je takoj, da se podrobnosti te koncepcije ne bodo dale urediti prav lahko.

Vendarle pred DN!

Ženeva, 18. julija. AA. Vladam Velike Britanije, Francije in ostalih v svetu Društva narodov zastopanih držav je tajništvo DN poslalo brzojavna vabila, naj se pripravijo na sodelovanje pri izrednem zasedanju sveta Društva narodov, ki bo med 25. julijem in 4. avgustom. Na dnevnem redu bo italijansko-abesinski spor.

Pariz, 18. julija. AA. Diplomatska akcija generalnega tajnika Društva narodov Avenola v Parizu in Londonu ni uspeła. Imel je nalogo, da omogoči diplomatska pogajanja med Francijo, Anglijo in Italijo za mirno likvidacijo italijansko-abesinskega spora še pred zasedanjem sveta D. n. Francija je sprejela Avenolove predloge. Proti njim pa sta bili Anglija in Italija. Zato se bo kljub vsem pomislekom moral svet Društva narodov vendarle sestati 25. julija. Tudi na francoske posredovalne predloge je Mussolini odgovoril, da zahteva prestiž Italije vojni pohod proti Abesiniji.

Ustvarjanje levičarskega bloka v Franciji

Pariz, 18. julija. AA. V svrhu socialističnih manifestacij, ki so se vršile preteklo nedeljo na narodni praznik, je bil ustanovljen medstrankarski levičarski odbor. Glavni tajnik tega odbora je sedaj poslal vodstvom posameznih strank pismo, v katerem predlaga, naj bi ta odbor deloval še nadalje in vzdrževal stike med posameznimi levičarsko orientiranimi strankami. Glavni odbor socialistične stranke je predlog že sprejel in je sklenil, sodelovati z drugimi levičarskimi strankami v zmislu sklepev sprejetih na nedeljski manifestaciji.

Posvetitev novega senjskega škofa

Zagreb, 18. julija. n. Novi senjski škof dr. Viktor Burič bo 21. t. m. v Zagrebu svečano posvečen. Ob tej priliki se bodo zbrali v Zagrebu glavni cerkveni dostojanstveniki iz vse države.

Premestitev pri žandarmeriji

Beograd, 18. julija. p. Za pomočnika savskega žandarmerijskega polka v Zagrebu je imenovan podpolkovnik Božidar Petković, dosedaj pomočnik dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani. Na njegovo mesto je imenovan za pomočnika komandanta dravskega žandarmerijskega polka podpolkovnik Ivan Jovanović, dosedaj učitelj v žandarmerijski šoli.

Preiskava o nesreči avstrijskega kancelarja

Linz, 18. julija. w. Uradna preiskava razbitega avtomobila, s katerim se je ponesrečil zvezni kancelar dr. Schuschnigg in njegova rodbina, je ugotovila, da na avtomobilu ni nobenih kvarov, ki bi jih bila mogla povzročiti tuja roka in je zato sabotaža kot vzrok nesreče izključena.

Drobiž z vseh strani

Smrt bolivijskega državnika La Paz, 18. julija. AA. Tu je umrl bivši predsednik bolivijske republike Salamanc. Usoda države je bila v njegovih rokah, baš ko se je pričela bolivijsko-paragvajska vojna.

Zopet polet preko Oceana

Newyork, 18. julija. AA. Norveški letalec se je včeraj s svojim letalom odpravil na polet iz Newyorka na Norveško. Kmalu po startu pa je nastal v motorju defekt, tako da se je moral vrniti. Letalo so v nekaj urah popravili, in davi je letalec znova startal za polet preko Atlantskega oceana.

Eksplodija v ameriškem rudniku Newyork, 18. julija. AA. V nekem rudniku v državi Kentucky je nastala eksplozija. Podrobnosti o katastrofi še niso znane. Negotova je usoda devet rudarjev.

Nesreča potniškega letala v Angliji London, 18. julija. AA. Včeraj popoldne se je zgodila pri Hendonu huda letalska nesreča. V motorju nekega turističnega letala je nastal defekt in je letalo padlo. Dva potnika sta bila ubita.

Pogajanja na Jesenicah

Verjetno bo že danes dosežen sporazum

Jesenice, 18. julija. V Stanje na Jesenicah, ki je nastalo po splošni stávki kovinarskega delavstva v obratih KID, je bilo danes neizpremenjeno. Tudi tekom današnjega dne se ni nikjer kačil red. V miru je poteklo tudi obrtniško zborovanje, kjer so bile izražene želje, da se doseže čimprej sporazum med obema prizadetima strankama, ki imata obojestransko in z njima tudi vse ostalo jeseniško prebivalstvo zaradi sedanje stavke samo škodo.

Vodstvo podjetij KID je izdalo večeraj popoldan poziv delavcem, ki so zasedli tovarniške objekte, da naj tovarniške prostore zapustijo. Ta poziv je ostal brezuspešen: ter je delavstvo ostalo tudi preko noči in današnjega dne v obratih.

Pogajanja med zastopniki stavkajočega delavstva, ki ga zastopa poseben skupen Akcijski odbor, v katerem so delegati socialističnih, narodno-socialnih in krščansko-socialnih strokovnih organizacij, ter med zastopniki podjetja, so se danes ves dan nadaljevala. Pogajanjem predseduje inšpektor dela inž. Baraga. Navzoči so pri njih še zastopniki sreskega načelstva, Delavske zbornice in glavni

delavski zaupnik. Predmet današnjih razgovorov je bil referat posebne ožje komisije, ki je odšla večeraj na Javornik, da na licu mesta ugotovi, kateri členi kolektivne pogodbe so se v tem obratu kršili. Komisija je delala v javorniških obratih do štirih zjutraj ter izdelala obširen referat s predlogi za rešitev spornih vprašanj. Na plenarni seji zastopnikov delavstva in tovarne je bilo poročilo solasno sprejeto s predloženimi rešitvami.

Tekom popoldneva so se nadaljevali razgovori o ostalih spornih točkah ter je bil dosežen skoro popoln sporazum. Ostalo je odprto samo še vprašanje splošne amnestije vseh prestopkov, ki se očita delavstvu ob prihiti stavke in pa nekatera osebna vprašanja, ki jih postavlja vodstvo tovarne glede na nekatera težke dogodke ob priliki proglasitve stavke.

Pogajanja se bodo tekom jutrišnjega dne nadaljevala ter obstoji upanje pri obeh skupinah, da se bo končno le posrečilo najti zadovoljivo rešitev konflikta in osigurati obnovo dela.

Obnova Prosvetne Zveze

Beograd, 18. julija. v. V Mariboru se je bil letos ustanovil odbor za obnovo Prosvetne zveze, ki je vložil pri banki upravi pravila za ustanovitev »Prosvetne zveze« v Mariboru. Ban dravske banovine g. dr. Puč je s svojim odlokom z dne 18. junija ustanovitev nove Prosvetne zveze prepovedal, ker gre očitno le za obnovo stare Prosvetne zveze, ki je bila 17. februarja 1933. razpuščena zaradi prekoračenja statutarnega področja in zaradi ravnanja proti državnemu redu, je navjalo svojo pritožbo proti razpustu.

ločno bana je predsednik pripravljene odbora dr. Hohnjec vložil pritožbo na ministrstvo notranjih poslov. Minister je pritožbi ugodil in odobrilo ustanovitev Prosvetne zveze v Mariboru, kateri bo kmalu sledila tudi obnovo Prosvetne zveze v Ljubljani.

Upravni odbor delavske kulturne in telovadne zveze »Svoboda«, ki je bila razpuščena 13. julija prav tako zaradi prekoračenja statutarnega področja in ravnanja proti državnemu redu, je navjalo svojo pritožbo proti razpustu.

Obrtniška zastopstva proti reformi sestave davčnih odborov

Beograd, 18. julija. p. Zveza obrtnih združenj je skupno z obrtnimi zbornicami poslala vsem narodnim poslancem obširno pismo, v katerem opozarja na določbe finančnega zakona glede sprememb v sestavi davčnih odborov. Po dosedaj veljavni zakonskih predpisih so večino članov davčnih odborov delegirale pristojne gospodarske zbornice, odnose občine, v reklamacijskih odborih pa je imela davčna uprava večino. Na ta način je bilo zajamčeno načelo objektivnega in stvarnega obdavljanja zlasti v pogledu pridobitve. Novi finančni zakon, ki je sedaj pred Narodno skupščino, pa vsebuje odredbe, po katerih bi v bodoče imela davčna uprava tudi v davčnih odborih večino članov.

Če pride do take spremembe, potem bo davčna uprava lahko odmerjala davke po mli volji, davkoplačevalci pa ne bodo imeli nikakega izgleda na ugodno rešitev morebitnih pritožb. To bi dovedlo do nepravilnosti pri razdelitvi davčnih bremen in bi postalo največji razlog za rušenje davčnih odborov. Sprememba sestave davčnih odborov znači ukinitve načela, ki ee je povsod pokazalo kot najboljšje. Davčni odbori bodo postali izraziti posvetovalni organi in člani takih odborov ne bodo imeli nikake možnosti, da bise poslužili svojih pravic. Zato prosijo obrtniki vse države narodne poslance, naj glasujejo za to, da ostanejo davčni odbori nespremenjeni.

Poljska opozicija in volitve

Varšava, 18. julija. AA. V volilni kampanji, ki se na Poljskem polagoma že pričenja, zavzemajo politiki trenutno zelo zmerna stališča napram posameznim aktualnim vprašanjem in se zaenkrat v javnosti omejujejo na razglabljanja o politični situaciji, v kateri bo izvoljen novi parlament. V opozicijskem glasilu »Kurier Warszawski« je objavil senator Koskowski članek, v katerem pravi, da je vloga parlamenta po novi ustavi tako omejena, da narodno predstavništvo ne

bo imelo več nobenega pravega političnega pomena. Zato je povsem razumljivo, da bi opozicija, čeprav bi pri volitvah dobila še toliko mandatov, ne mogla mnogo vplivati na državno upravo. Politična temperatura se na septemberskih volitvah ne bo mnogo dvignila, ker problemi, na katere bosta mogla opirati svojo volilno akcijo tako vladni tabor kakor opozicija, ne bodo mnogo zanimali politične javnosti.

Našički proces

Ta teden zaslišuje sodišče sodna izvedenca v knjigovodstvu Glavana in Plešeta, ki sta pregledala knjige Našičke, ter v svojem pregledu predložila sodišču strokovno poročilo. V svojih poročilih sta izvedenca ugotovila, da je imela Našička dvojno knjigovodstvo, eno interno, ki je bilo pravilno, in drugo, namenjeno za oblasti, ki je bilo lažno. Prvi je bil zaslišan Glavan, ki je vztrajal pri svoji prvotni ugotovitvi, da je bilo knjiženje pri Našički lažno. Poudarjal je, da se za vsakim nepravilnim ali lažnim knjiženjem krije ali že dovršen zločin ali pa zločin, ki bo sledil. Gre tu za vso okrog 30 milijonov Din, ki je bila pod naslovom »diskretnih izdatkov« lažno vključena.

Vsi ti podatki so bili knjiženi v breme raznih oseb in tvrdk kakor grofa Csakyja, Khven Belassyja, »Nasical Buenos Aires«, »Hrv. parcel. banke« itd., dasi v resnici ni ti ena, izmed teh oseb ali tvrdk ni prejela tega denarja.

Obtoženec gen. direktor »Našičke« Sohr je skušal izpovedbe izvedenca oslabiti s številnimi vprašanji, kar pa se mu ni posrečilo. Zasliševanje izvedenca Glavana je trajalo polnih 10 ur.

Nato je drž. tožitelj dr. Maurovič podal tole zanimivo izjavo: »Mi smo se vprašali, dali je mogoče na podlagi knjig »Našičke« ugotoviti, katere osebe so dobile omih 30 milijonov Din. To je bil naš namen, zato smo dali pregledati knjige. Hoteli smo na podlagi teh knjig doznati, kam je »Našička« dala teh 30 milijonov. No, kakor smo se prepričali, tega nismo mogli ugotoviti.«

Izpovedbe drugega izvedenca Plešeta se krijejo popolnoma z izpovedbami prvega izvedenca. Tudi on je kategorično izjavil, da je pri pregledu knjig »Našičke« prišel na to da je imela »Našička« poleg javnih knjig še tajne. V javnih knjigah so bili razni konti lažno vključeni, v tajnih pa seveda pravilno. Obtoženi Sohr in njegov zagovornik sta se trudila, da bi spravila izvedenca z navzkrižnimi vprašanji v zmedo, toda Pleše je odločno vztrajal na svojem stališču, da so bili »diskretni izdatki« v knjigovodstvu lažno knjiženi.

Šahovski turnir

Beogradski turnir stopa v odločilno fazo. Poraz Kostića v 10. kolu je poskrbel, da so izgledi za prvo mesto postali zopet izenačeni in je nemogoče proročevati, kdo bo končni zmagovalac. Neporaženi so ostali samo še trije: mednarodna mojstra Pirc in König ter nacionalni mojster Schreiber. Ti in Kostić so najresnejši tekmeči za prvo nagrado in naslov šampiona Jugoslavije. Resen pretendent je bil tudi dr. Trifunović, ki pa bo po vsej priliki izgubil prekinjeno partijo z dr. Astalošem in s tem tudi zvezo z vodilno skupino. Od prekinjenih partij 10. kola sta bili dokončani še dve. Petrovič je proti Königu zrtvoval figuro za 3 kmete, da bi popravil svojo pozicijo, a je kljub temu podlegel. Nedeljković je že nadigral Filipoviča, ko se je ta z duhovito kombinacijo rešil v remis.

Stanje po 10. kolu: Pirc, Kostić in König 7½, Schreiber 7, dr. Trifunović 6½ (1), Vuković 5 (1), Tot 5, dr. Astaloš in Bröder 4½ (1), Nedeljković 4½, Tomović 4 (1), dr. Drezga 3 (2), Filipović 3, Petrovič 2½ (1), Avirovič in dr. Kalabar 1½ (1).

Strašenje z Omerzovim imenom

Podpeč, 18. julija. Nedavno popoldne, ko ni bilo nikogar doma je imel posestnik Ludovik Švigelj v Gorici pri Preserju tatinski obisk, ki ga je ugotovil šele zvečer, ko je iskal denar, da plača zaslužek svojemu delavcu. Opazil je, da je neznanec odnesel dva zlata poročna prstana, dva para zlatih uhanov, nadaljnih par prstanov, zlat obsek, verižico in gotovine okoli 110 Din.

Ko je gospodar natančneje pregledal stanovanje, je našel poleg skrinje ogledalce, vdelano v les, in v tem lesu napis »Franc Omruze«, pod imenom pa napisano pripombo »ni res«. Poleg te nenavadne posetnice je tat postal na Švigljevem stanovanju še ponošen telovnik, v katerega žepu je bil vojni listek, izdan v Celju, za vladk do postaje Vidma-Krškega.

Sodj se, da si je dovolil šalo z Omerzo kak drug zlikovec z namenom, da bi odvrnil sum od sebe. Preiskava bo morda pokazala, ali gre za Omerzo ali ne.

Beležke

Nova »Slovenčeva« odkritja o Pofu

»Slovenec«, ki je pač v stanju, da dobi avtentične informacije o raznih dogodkih iz naše notranje politike, objavlja v svoji četrtkovi številki nekaj podatkov o ljubljanski organizaciji Pofa. Po teh podatkih je bilo v Ljubljani organiziranih okoli 30 skupin, ki so štele po tri do enajst članov. Skupine se med seboj niso poznale, le voditelji so vedeli za njihove čelnike. Vrhovni voditelj Pofa v Ljubljani je neki »javni uradnik, ki se je vdal bivšemu režimu v naivnem prepričanju, da bosta dr. Marušič in njegova klika še dolgo vladala«. Člani Pofa so dobivali revolverje in drugo orožje brez orožnega lista. Med člani so bili zlasti primorski in ruski mladeniči. Najbolji pristaši dr. Marušiča so silili, naj preide Pof k dejanjem, drugi so svarili pred prenatrjenimi koraki, v Pof so skušali spraviti tudi člane sokolske organizacije, vendar »Slovencu« ni znan noben primer, da bi se to posrečilo. Bajje je sodeloval pri Pofu v precejšnjem delu tudi učiteljstvo. Trojke so bile osnovane tudi na Igu, v Škofji Loki in v Dolu pri Ljubljani, vendar pa se niso mogle vkoreniniti. »Slovenec« objavlja še nove konkretne podatke o delovanju in namerah Pofa.

★

Iz dola nam pišejo: »V članku »Slovenec« o ljubljanski organizaciji Pofa se navaja med drugim, da je bila osnovana trojka te organizacije tudi v Dolu pri Ljubljani. Ker iz članka ni razvidno, kdo naj bi tvoril to trojko, bi bili redakciji »Slovenec« zelo hvaležni, če po imenu navede dolske Pofovce, da se med narodom ne bo delala krivica povsem neprizadetim.«

Dr. Maček o klerikalizmu

Beogradska »Pravda« je objavila dolgo politično poročilo iz Zagreba pod naslovom »Gospod Maček in klerikalci. Vsa radičevska inteligenca antiklerikalna. Kampanja klerikalcev proti samostojnim demokratom v KDK«. Na to poročilo, ki vsebuje več ali manj znana dejstva, odgovarja sinočni zagrebški »Obzorje« z izjavo dr. Mačka. Dr. Maček se čudi koliko je v »Pravdinem« poročilu nadrobiljivosti vseh mogočih stvari, nato pa izjavlja: »Predvsem je poročilo »Pravdec« spet dokazalo, kako se Hrvatje razlikujemo od Srbijancev, i po govoru i po mislih in tudi po pojmovanju. Poročevalce »Pravdec« zamenjava verske pojme s klerikalizmom. Resnica je, da je ves hrvatski narod antiklerikalen, resnica je, da je bil tudi pokojni voditelj Radič protiklerikalno orientiran, a resnica je končno tudi to, da je ves hrvatski narod globoko religiozen in je bil zelo veren tudi pokojni Radič. Če bi ne bil tak, bi ne bil mogel toliko pretrpeti v svojem življenju in dovršiti delo, ki ga je započel. Mnogokrat je povedal svojim učencem, da so ljudje, ki sicer iskreno verujejo, a so praktično veliki ničvredneži, ali da še nikoli ni srečal brezverca, ki bi bil sposoben v odločilnem momentu žrtvovati samega sebe za veliko stvar.

»Pravdinu« poročilo ima jasno tendenco. Nje ne moti klerikalizem, kar najbolj dokazuje dejstvo, da tudi največjih pokroviteljev »Pravdec« ne moti klerikalna družba g. Koršeca. Pač pa »Pravdo« moti čvrsta zvestoba hrvatskega naroda do katol. vere. Hrvatski narod ostane, kakor je bil pod vodstvom Stjepana Radiča nasproten klerikalizmu, toda vdan svoji veri.

Dr. Maček je zaključil svojo izjavo: »Pisec uvodnika v »Pravdic« ima prav, ko ugotavlja, da so se v zadnjem času klerikalci posebno spravili nad samostojne demokrate, vendar pa je povsem nepotrebno, da se jim vsiljuje kot nepozvani zagovornik. Njegov zagovor bo imel na vodstvo politike Kmetko demokratske koalicije ravno toliko vpliva, kakor napadi »Hrvatske Stražec«, katere je v ostalem tako lepo odbil naš tovariš Večeslav Vilderec.

Ofenziva proti visokim državnim funkcionarjem

Zagrebški »Obzorje« objavlja uvodnik v katerem pravi med drugim: »Mislimo, da postane novi režim viden ne samo v ministrskih foteljih, temveč tudi na deželi. Težko je zahtevati od visokih političnih funkcionarjev, da bi izvajali današnje politiko pomirjenja in demokracije, ko so se že naučili izvajati Uzunovičev in Jevtičev avtoritarni režim. Pa čeprav bi bili ti funkcionarji tudi dovolj elastični, kje ima vlada garancije, da je ta aparat ne bo prečel politično sabotirati, če bisi na lepem zaželel, da se povrne režim od večeraj ali predvečerajšnjim, pod katerim je mogel delati, kar se mu je zahaloto, brez kontrole in brez obzirov? Zato je potrebna sprememba tudi v vrstah političnih funkcionarjev. Dostoj se se vedno menjavale osebe, režim je ostal isti. Sedaj, ko se ima menjati režim, ko dominira v vladi doseadanemu režimu naravnost nasprotna politična ideja, je oportuno, da te ideje ne izvajajo njeni politični nasprotniki. Današnji funkcionarji pa morajo biti nasprotniki današnjega režima, če so količkaj značajni. Če pa nimajo značaja, sploh ne spadajo na tako odgovorna politična mesta. Takih sprememb dostoj ni bilo. Našejanje se pa, da bo do njih prišlo v smislu programa, izražena v deklaraciji vlade.«

Seveda je jasno, kam merijo »Obzorjeve« sugestije. Gre tu predvsem za vprašanje banov in drugih visokih državnih funkcionarjev.

Nov Rooseveltov prizor

Washington, 18. julija. AA. Vlado je doletel v parlamentu nov poraz. V senatu se je vršila razprava o dopolnitvah in izpremembah kmetijskega zakona. Nazadnje so glasovali, ali naj se iz zakonskega načrta izloči odredba, s katero bi dobil kmetijski minister pooblastila, da določa cene kmetijskim pridelkom. Proti tej določbi je glasovalo 44, zanjo le 41 senatorjev. Poraz je za vlado toliko občutnejši, ker so njeni zastopniki izjavili, da smatrajo omenjeno določbo za najvažnejšo v celem zakonskem načrtu.

Gospodarstvo

Naša žitna letina

Zetev pšenice je v naši državi v polnem teku. V strotekrovih krogih se ceni, da bo zmašal pridelek okrog 20 milijonov metrskih stotov, dočim je lani znašal 18.6 milijona metrskih stotov. To pomeni, da bomo imeli srednjedobro letino (v dobrih letih smo pridelali tudi preko 26 milijonov metrskih stotov). Tudi kakovost bo srednja, vendar v nekaterih predelih tudi prav dobra. Po kritju domače potrebe nam bo od letošnjega pridelka ostalo za izvoz kakih 25.000 vagonov, od lanske letine pa nam je ostalo še kakih 5000 vagonov. Naša prva skrb je sedaj, kako odstraniti s trga ta višek, da ne bi nepovoljno vplival na formiranje cene za domači trg. Da prepreči spekulacijo, ki bi potisnila cene navzdol, je kraljevska vlada preko Prizada odredila cene novi pšenici med 107 do 126 Din za metrski stot, in to se preden se je pojavila nova pšenica na trgu. Te cene veljajo do 1. avgusta. Za avgust, september in oktober pa so določene višje cene. Seveda bo mogoče te cene držati le tedaj, če bo Prizad odkupil vsako od kmetov ponudeno količino in prevzeto blago tudi takoj plačal. V nasprotnem primeru bo moral kmet prodati pšenico tudi po nižji ceni, če bo ponudba prevelika. Med svetovnimi cenami in gori določeni cenami Prizada obstoji sedaj precejšnja razlika, namreč 37 do 56 Din pri metrskem stotu.

Plasiranje viška v inozemstvu letos, kakor je podoba, ne bo lahko. Poleg konkurence prekomorskih držav bo največja zapreka kontingentiranje uvoza v pasivnih državah in naraščanje lastne produkcije v pasivnih državah. Tudi Rumunska bo letos imela poleg Madžarske prav znatne količine za izvoz. Avstrija bo letos komaj prišla v poštev, ker stavlja nesprejemljive pogoje za uvoz naše pšenice v okviru ugodnostnega kontingenta 5000 vagonov in mora poleg tega od Madžarske prevzeti znatne količine. Po sporazumu s Češkoslovaško bo menda obstajala možnost, da v to državo izvozimo po najvišjih paritetnih cenah na svetovnem trgu 10.000 vagonov. Kako pa je trenutno še slika nejasna, nam pričajo najnovjša poročila iz Češkoslovaške, ki pravijo, da je tam še pred 14 dnevi kazalo, da bo letina prav dobra. Zaradi trajne suše pa so se medtem izgledi hudo poslabšali in se vidijo povsod docela izsušena polja. Izgledi za izvoz v Češkoslovaško bodo torej ugodnejši, kakor je prvotno kazalo.

Stanje Narodne banke

Dočim smo v prvi četrtini julija zabeležili pritok zlata odnosno deviz pri Narodni banki za 18.8 milijona Din, zaznamuje izkaz od 15. julija v celoti odtok za 1.6 milijona Din. Zlata in devizna podlaga se je sicer zmanjšala za 6.2 na 1378.8 milijona Din, devizni izven podlage pa so se povečale za 4.6 na 185.2 milijona Din. Narodna banka nadalje prenaša svoje zlato iz Pariza v Beograd in je zlato, deponirano v inozemstvu, ponovno nazadovalo za 4.7 milijona Din, dočim se je zlato v tresorjih Narodne banke povečalo za 7.1 milijona Din. Menična in lombardna posojila so zopet nazadovala za 2.2 na 1771.8 milijona Din. Otok bankovcev se je skrčil za 53.9 na 442.4 milijona Din, obveznosti na pokaz pa so narasle za 76.6 na 1360.6 milijona Din. (predvsem so narasli žirovni računi za 77.4 na 733.9 milijona Din). Kritje v zlatu in devizah se je zmanjšalo na 30.62% (prejšnji teden 30.85), kritje v samem zlatu pa znaša 28.14% (28.09).

Gospodarske vesti

Proti povišanju rentnega davka na vloge pri zadrukah in hranilnicah. Kakor je »Jutro« že obširno poročalo, predvideva § 23. predloga zakona o proračunskih dvajstihstajnih povišanju rentnega davka za hranilnice vloge pri kreditnih zadrukah in hranilnicah od 3 na 6 odstotkov. Zveza jugoslovenskih hranilnic in Ljubljani kakor tudi vse osrednje zadruške zveze so zaradi te vage poslale na merodajna mesta v Beogradu, zlasti pa finančnemu ministru in glavnim združeni zvezi utemeljeno predstavko, v kateri prosijo, da bi tudi zanaprej ostala za zadruge in hranilnice nespremenjena davčna stopnja 3%. Treba je upoštevati, da so zadruge in hranilnice zlasti v dravski banovini potrebne pomoči in olajšav, ker se imajo že nekaj let zaradi kreditne krize in kmečkoga motorija boriti s precejšnjimi težkočami. Tako kreditne zadruge kakor tudi hranilnice so prisiljene čimbolj skriti režijske stroške in zato ne morejo na breme režij prevzeti povečano rentnino, na vlagatelje pa ne morejo odvaliti rentnega davka, saj je obrestna mera za vloge zadnjih leta precej nazadovala, pri zavodih, ki so pod zaščito, pa je večina še nižja nego 4%. Pri slovenskih kreditnih zadrukah in hranilnicah znašajo danes hranilne vloge skupaj okrog 2600 milijonov Din. Obresti od teh vlog pa okrog 100 milijonov. Pri povišanju stopnji bi torej znašal rentni davek 6 milijonov Din namesto dosedanjih 3 milijonov. Pri mnogih kreditnih zadrukah, ki imajo malenkostne režije, bi pomenila obremenitev zaradi višje davčne stopnje rentnine navzile morda relativno majhnim zneskom precejšnje obremenitve.

Olajšave za nemške turiste v Jugoslavijo. Da bi se olajšal prihod turistov v našo državo, ki je sedaj oviran zaradi težkoč v plačilnem prometu, je Narodna banka napravila še ponovne korake pri merodajnih nemških oblastvih. Predvsem je Narodna banka zahtevala, da bi nemški turisti, ki gredo na počitnice v Jugoslavijo, dobili dovoljenje za nabavko tujih plačilnih sredstev. Narodna banka je v svrhu praktičnega omogočenja prihoda nemških turistov stavlja na razpolago nemški klerikalni obračunski blagajni specialni kredit 10 milijonov Din. Te dni je po daljših pogajanjih prišlo do soglasja v tem vprašanju in je sedaj nemški klerikalni obračunski blagajni že stavljen na razpolago omenjeni kredit 10 milijonov, na

čigar breme se bodo vršila izplačila za račun nemških turistov, bodisi neposredno ali preko potovalnih pisarn. Sedaj je pričakovati, da bodo prišli nemški turisti v večjem številu, zlasti ker je bil doslej zaradi težkoč pri prenosu plačil dotok nemških turistov zelo slab.

Znižanje carine na pivo. Med našo in češkoslovaško vlado je napravljen sporazum, da se sedanja naša carina na uvoz piva, ki je znašala 30 zlatih Din za 100 kg zniža na 20 zlatih Din. Glede klavzule o največjih ugodnostih, ki jo imamo z vsemi pogodbenimi državami, bo to znižanje veljalo ne le za čisto pivo, temveč za vsako pivo, ki se k nam uvaža iz pogodbenih držav.

Znižanje diskonta v Franciji in Nizozemski. Francoska banka je ponovno znižala diskontno mero od 4 na 3.5%, lombardno obrestno mero pa od 6 na 5%. Tudi nizozemska Narodna banka je svojo diskontno mero ponovno znižala od 3.5 na 3%.

Borze

18. julija.

Na ljubljanski borzi sta se danes devizi NewYork in Trst nekoliko dvignili. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nespremenjeno 8.75 — 8.85. V zagrebškem privatnem kliringu je bil danes promet v avstrijskih šilingih po 8.7850, v angleških funtih po 234.25, in v grških bonih po 31. Španske pezete pa so se nudile po 5.90. Na zagrebškem efektinem tržišču je tendenca v vojni škodi nadalje zelo mirna in je bila za kaso zadežen tečaj 369 — 370 brez zaključka (v Beogradu je bil promet po 370.50). Zaključek je bil zabeležen samo v delnicah PAB po 228.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2962.79 — 2977.39, Berlin 1731.33 — 1765.21, Bruselj 733.47 — 738.54, Curih 1424.22 — 1431.29, London 214.98 — 217.03, Newyork 4308.24 — 4344.55, Pariz 288.07 — 289.51, Praga 181.19 — 182.30, Trst 358.06 — 361.14.

Curih: Beograd 7, Pariz, 20.23, London 15.1150, Newyork 304.75, Bruselj 51.5750, Milan, 25.1875, Madrid 41.9250, Amsterdam 208.05, Berlin 123.10, Dunaj 58.25, Stockholm 77.95, Oslo 75.95, Kobenhavn 67.50, Praga 12.7350, Varšava 57.80 *

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 269 — 370, za julij — sept. 368 — 371, 7% invest. 80 — 81, 4% agrarne 46.50 — 47 (46 — 46.75), 6% begluške 65.50 — 65.75 (65.75), 7% Blair 67.50 — 68, 8% Blair 77.50 — 79.50, 6% begluške 64 bl., P A B 228 — 230, Trboveljska 100bl, Sečerača Osijek 140 bl.

Beograd. Vojna škoda 370 — 371 (370.50), za nov. 370 — 371 (370.50 — 371), 7% invest. 80 den., 4% agrarne 46.50 — 47 (46 — 46.75), 6% begluške 65.50 — 65.75 (65.75), 7% Blair 68 den. (68), Narodna banka 5760 — 5800 (5770), P A B 228 dec. Dunaj: Trboveljska 11.72, Alpina - Mont. 11.20.

Blagovna tržišča

ZITO.

Chicago, 18. julija. Začetni tečaj: za sept. 68.25, za dec. 86.50; koruza: za julij 84.875 za sept. 76.50, za dec. 65.125.

Novosadska blagovna borza (18. t. m.) Tendenca za koruzo prijazna, sicer pa je nespremenjena. Pšenica nova: baška, ladja Tisa, 79 kg za julij 126 (za avg. 131, za sept. 134, za okt. 137); ladja Begej 79 kg, 124 (129), 132, 135); baška in banatska ladja Dunav, 78 kg, 123 (128, 131, 134); sremska ladja Dunav, 77/78 kg 116.50, (121.50, 124.50, 127.50); gornje baška in gornje banatska, 79 kg 120 (125, 128, 131); baška, 78/79, 118 (122, 126, 129); banatska 78/79 kg 117 (122, 125, 128); sremska in slavonska, 78 kg 110 (115, 118, 121). Rž: baška 100—102. Ječmen: baški in nemški novi, 64 kg 79—80. Ovces: baški, sremski, slavonski novi 80—82. Koruza: baška 74—76, okol. Sombor 75—76, banatska 72—73, sremska pariteta Indijci 73—74. Moka: baška »Og« in »Ogg« 190—210, »2« 170—190, »5« 150—170, »6« 130—150, »7« 110—120, »8« 85—90.

Budimpeštanska trgovinska borza. (18. t. m.) Tendenca slabša. Pšenica: za okt. 15.22—15.24; koruza: za julij 11.85—11.87, za maj 12.10—12.11.

ZIVINA.

Zivinski sejem v Ljubljani. Na Zivinski sejem v sredo je bilo prignanih 35 volov (prodanih 19), 45 krav (15), 11 telet (8), 57 prašičkov (35) in 85 konj (20). Sejem je bil bolj slab, cene po so ostale nespremenjene in notirajo za kilogram žive teže: voli I. vrste 3.50 — 4 Din, II. 2.75 — 3.50, III. 2 — 2.75, krave debele 2 — 3.50, klobasice 1.50 — 2, teleta 4.50 — 5.50 Din; prašički so se prodajali po 85 — 130 Din za komad, konji pa po 500 — 3500 Din.

BOMBAZ.

Liverpool, 17. julija. Tendenca stalna. Zaključni tečaj: za julij 6.52 (prejšnji dan 6.55), za okt. 6.19 (6.22).

New York, 17. julija. Tendenca stalna. Zaklj. tečaj: za julij: 12.01 (11.90), za okt. 11.68 (11.58).

IV. „Mariborski teden“ 3. — 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. Tekstilna razstava. splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska, fotomaterijska, narodna, turistična itd. Velika razstava slovenske umetnosti. 3.—4. VIII. mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrtnih nosov. 9.—11. VIII. plesna in

Naši kraji in ljudje

Požarne katastrofe

V Hajdini je zgorelo 18 zgradb — Strašna smrt dveh reznanih mlatičev v župejši vasi

Ptuj, 18. julija.

Danes ponoči okrog 1. ure je začelo nebo v smeri proti Ptujski gori. Vse je kazalo, da je nastal požar nekje na Dravskem polju. Zares je pričelo goriti pri posestniku Antonu Oslu v Župejši vasi. Družina, ki je zaradi naporega dela prejšnjega dne — pri Oslovljih so baš mlatali — trdno spala, se je prebudila šele na pretresljive krike vaščanov, ki so se zbrali okrog kolarnice in skednja, ki sta bila že oba v plamenih. Na skednju sta prenočevala dva mlatiča.

Kakor vse kaže, je ogenj nastal v kolarnici in se z bliskovito naglico razširil na gospodarsko poslopje, ki je bilo krivo s slamo in dobro založeno z mrvo. Ko sta se mlatiča prebudila, je bilo že vse naokrog v plamenih, tako da ni bilo niti več misliti na njihovo rešitev. Vprico gasilcev sta storila strašno smrt v plamenih. Ko so njuni trupli dvignili s pogorišča, je ljudi preletela zana: enemu je že popolnoma odpadla glava, drugi pa je bil brez nog in rok. Ožgano meso je viselo s trupel kakor cunjice. Prepeljali so ju v mrtvašnico pri Sv. Lovrencu. Orožniki se zdaj niso mogli dognati njune istovetnosti, ker so ju domači najeli, ne da bi ju vprašali, kdo sta in odkod.

Ogenj je napravil Oslovljem veliko škodo. Kolarnica in skedenj sta pogorela do tal. V plamenih je poginila tudi kobila z žrebcom, konj pa je dobil hude opekline, tako da bo najbrže tudi poginil. Zgorela je vsa zaloga sena in slame ter vse poljsko orodje. Posestnik ima 50.000 Din škode. Gasilci, ki so prišli iz Sv. Lovrenca, so se morali omejit na lokalizacijo ognja, da so tako obvarovali pred njim stanovanjsko poslopje, kar jim je tudi uspelo. Pri reševanju živine pa je dobila hude opekline po rokah in nogah domača gospodinja

Katarina, ki so jo morali prepeljati v tujsko bolnico.

Na pogorišču so našli tudi ožgano ogrodje bicikla, o katerem so dognali, da je last nekoga fanta iz Stražgonjcev, katerega so orožniki osumili požiga. Cirkovski orožniki ga sedaj z vso vnemo zasledujejo.

Se mnogo hušja požarna katastrofa pa je zadela vasico Hajdino, ki je oddaljena le pol ure od Ptuja. Okrog pol 11. dopoldne so bili alarmirani ptujski gasilci, da gori pri posestniku Stefanu Rozmanu. Že nekaj minut pozneje so bili s svojo motorno brizgalno na licu mesta, kjer so se že borili z divjim elementom gasilci iz Gerečje vasi. Kmalu nato so prihitali na pomoč še gasilci iz Jurovcev, Sv. Vida in Sv. Janža. Kljub njihovim naporom pa se je ogenj zaradi hudega vetra naglo razširil na gospodarsko poslopje posestnika Mihaela Zupaniča in pozneje še na stavbe, ki so last Alojzije Palove, Frančiške Lasičeve, Kunigunde Zupaničeve, Julijane Mustafove in Matije Zupaniča.

Gasilci so črpali vodo iz bližnjega potoka in domačih studencev. Imeli so pri tem težavno delo, čeprav jim je inž. Karel Okretič iz Zagreba za prevažanje cevi stavil na razpolago svoj avto. Med vaščani je nastalo veliko razburjenje, ker je bila v nevarnosti skoraj polovica vasi. Bojazen je bila toliko hušja, ker je vas že pred tremi leti zadela podobna katastrofa in so si ubogi ljudje komaj zgradili nove domove. Škoda, ki jo je prizadel ljudem današnji požar, znaša okrog 400.000 Din. Le deloma je krita z zavarovalnico. Vse, kakor je nesrečna vasa potrebna javne pomoči. Skumno je pogorelo 18 objektov. Vse kaže, da so ogenj povzročili otroci, ki so se igrali z vžgalicami.

ustvarijo za svoj narod dela trajnosti. Po vsem tem pa služi inž. Ivanovič lahko za vzgled ne samo češkoslovaški, marveč predvsem naši mladini. Nepobitno je dokazal, da se vrl človek uveljavlja lahko tudi v današnjih časih in da naša domača gruda nudi še obilno priložnost, ki bogato poplačajo vložen trud in pridobljeno znanje.

60letnica gasilske čete v Kozjem

Kozje, 18. julija.

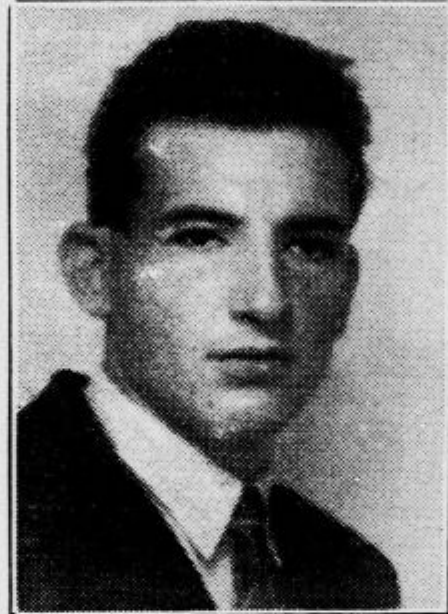
V nedeljo 21. t. m. bodo naši gasilci slavili 60letnico svoje organizacije, ki je ena izmed najstarejših čet v naši banovini. Obenem bo v Kozjem zlet gasilske zajednice in okrožja. Pokroviteljstvo je prevzel g. ban.

Prijatelje gasilstva prosimo, da nas obiščejo, saj bo to obnem ugodna prilika, da si ogledajo naš lep kraj. Sicer pa smo tudi pripravili vse, da se bodo gostje pri nas počutili prav dobro. Dovoljena je polovična voznina za vse vlake. Od jutrnjih vlakov iz Celja in Rajhenburga bodo vozili avtobusi pri zelo znižanih cenah po banovinski cesti, ki drži skozi izredno lepe kraje.

Ponesrečenemu planincu v spomin

Kamnik, 18. julija.

Vsem je še dobro v spominu tragična nesreča, katere žrtev je postal dne 21. aprila 22letni jurist Mirko Gombač, sin ljubljanske policijskega stražnika. Ponesrečil se je nad Kokrškim sedlom v tako imenovanih Malih vratih. Tam, kjer se pot prečka s potjo na Mlinarsko sedlo, mu je na poledelem snegu zdrsnilo, da je padel čez 20 metrov visoko steno in obležal na snegu s

hudimi poškodbami. Z veliko težavo so ga po dramatičnem reševanju v temni in mrzli noči ob ostru burji reševalci prinesli v Kamniško Bistrico in nato prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je naslednjega dne umrl. Ponesrečen Mirko Gombač se je rodil 10. januarja 1914 v Trstu in je študiral pravo na ljubljanski univerzi. Bil je izredno marljiv in nadarjen dijak ter požrtvovalen Skalaš, Sokol in sportnik. Udeleževal se je pri lahkoatletski sekciji Primorja, pri vškem Sokolu pa je bil vadiatelj dece. Prijatelji Skalaši in planinci so postavili svojem ponesrečenemu in nepozabnemu tovarišu spominsko ploščo na kraju nesreče v Malih vratih pri Kokrškem sedlu. Plo-

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

zvzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

ščo bodo odkrili v nedeljo 21. t. m. dopoldne po maši, ki jo bo ob 8. zjutraj daroval na Kokrškem sedlu docent naše univerze g. p. Janez Zurga. Po maši bodo odšli planinci do Malih vrat, kjer bodo z odkritjem plošče počastili spomin idealnega planinca, ki so mu planine na tako tragičen način ugrabile mlado življenje. Pokojnikovi tovariši in ostali planinci bodo gotovo v velikem številu prihitali na Kokrško sedlo k ganljivemu planinskemu slavlju.

Napredek zračnega prometa

Zemun, 18. julija.

Mednarodne zračne proge poslujejo na našem področju že od leta 1922, naš notranji promet pa se je začel leta 1926. Prva leta je le malo naših ljudi potovalo z letali. Vladalo je prepričanje, da je zračni promet nevaren. To domnevo pa je razpršila dobra propaganda in seveda tudi statistika, ki dokazuje, da na zračnih progah ni več nesreč kakor na drugih prometnih področjih.

Najživahnejši promet je pač vsak dan na zemunskem letališču. V splošnem se da govoriti o stalnem napredku našega zračnega prometa. Lani je potovalo z letali okrog 4.000 potnikov, po podatkih prve polovice tekočega leta pa se da sklepati, da bo število potnikov letos dosti večje. Največ jih potuje v Zagreb, Ljubljano in na Sušak. Po Zagrebu in Ljubljani pride po številu potnikov prog Beograd - Sarajevo. Na tej progji vršijo službo letala trikrat na teden. Večkrat je tolik naval potnikov, da so vsa mesta rezervirana že 10 dni poprej. V eni uri in 40 minutah je dosežena zveza Sarajevo - Beograd in se potniki kar naenkrat znajdejo na zemunskem letališču. Čas jim krajša seveda tudi zanimiva in romantična pokrajina. Dospelj ima najmanj potnikov prog v Skoplje. Iz Skoplja prihajajo letala na zemunsko letališče ob 9., odhajajo pa popoldne ob 2. Tudi letala drugih prog pristajajo v Zemunu med 9. in 10. uro dopoldne, da imajo še dopoldne priključek na inozemske proge.

Letos se je število potnikov zvišalo že za 70 odstotkov v primeri s prometom v istem lanskem razdobju. Tudi blagovni promet lepo napreduje, najboljšje pa se popularizirajo naše zračne zveze s svojo točnostjo.

Zastrupljena prevžitkarica

Ljubljana, 18. julija.

Zagonetna smrt 60letne prevžitkarice Frančiške Zagarjeve na Javoru pri Dobrunjah bo, kakor kažejo dosedanj rezultati poizvedb, ki jih vodijo orožniki iz Štepanje vasi, kmalu pojasnjena.

Pokojna Frančiška Zagarjeva je bila dvakrat poročena ter je zadnji čas stanovala pri svojem sinu iz prvega zakona Janezu Habiču. Drugič se je bila poročila z Antonom Zagarjem, posestnikom na Javoru št. 24. Ta je bil precej premožen. Njegovo posestvo je obsegalo po zemljiški knjigi do 18 gozdnih parcel, 15 ajiv in do 10 travnikov. Grunt je bil v splošnem brez intabuliranih dolgov, le dedščine mnogih bratov in sester so bile vpisane za malenkostne vsote. Sedaj je posestvo obremenjeno z dolgom do 16.000 Din.

Sedanji gospodar Janez Jere se je še pred vojno poročil z Zagarjevo hčerko Antonijo. Oba sta odšla v Ameriko. Tam se jima je rodil njun sedaj 18letni sin France. Po vojni sta prišla v staro domovino. Prinesla sta nekaj dolarjev. Stari Zagar je 17. marca 1921. pred notarjem v Ljubljani napravil izročilno pogodbo, s katero je izročil vse premoženje, razen čebel in enega vola, in vse nepremičnine Janezu Jeretu, svojemu zetu, v popolno last. Za sebe in

Sorela!! brezplačni vzorci! Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

svojo ženo Frančiško pa si je do vseh malenkosti izgovoril kot in užitek. Sprva je vladal na domu mir. Pokojna Frančiška Zagarjeva pa se je zadnja leta po smrti svojega moža preselila k sinu iz prvega zakona, Janezu Habiču. Hodila pa je k Jeretu na delo.

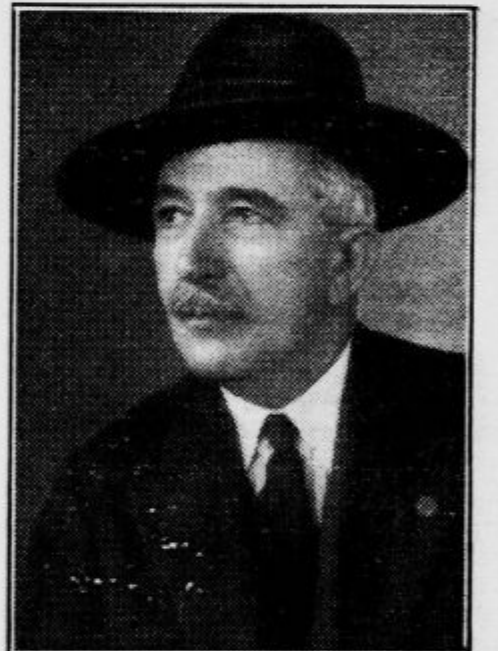
Sedanjšega gospodarja Janeza Jereta so trle velike datjave zaradi užitka za staro taščo. Po mnenju domačinov je to bil tudi povod, da so se skušali starke na kak način iznebiti. Sodna preiskava bo pač ugotovila, kako je prišlo do zavratnega umora. Pod vodstvom preiskovalnega sodnika g. Ernesta Rusa je komisija včeraj, kakor smo že omenili, izvršila na Javorju lokalni ogled in obdukcijo pokojne Frančiške Zagarjeve. V želodcu sta zdravnik našla še prav dobre sledove strihina ter je bila s tem že na prvi pogled potrjena sumnja, da je bila Zagarjeva zastrupljena. Zdravnika sta želodčno vsebino poslala fiziološkemu inštitutu ljubljanske univerze, da jo kemično preišče.

Štepanjski orožniki so na podlagi raznih poizvedb in dognanj napovedali aretacijo tudi posestniku Janezu Jeretu, ki je osumljen, da je sina nagovoril k zločinu, računajoč, da sin kot maloletnik ne bo mogel biti zaradi tega zavratnega umora obsojen na smrt. Sin je orožnikom priznal, da so ga domači nagovorili, da je dal stari materi žganje. Včeraj so dolgo zasliševali Janeza Jereta in sina, ki sta bila potem odvedena v ljubljanske sodne zapore.

Jakob Gorjanc 60 letnik

Ljubljana, 18. julija.

Cil in zdrav praznuje danes svoj 60. rojstni dan gospod Jakob Gorjanc, poslovođa pisarne Cosulich Line v Ljubljani. Rodil se je v Celju, odkoder je prišel kot deček v Ljubljano. Zgodaj se je pričel udeleževati v takrat lepo razvijajočem se kolesarskem sportu. Pristopil je h Klubu slovenskih biciklistov, ki so mu bili v tistih letih predsedniki in pokrovitelji pokojni dr. Ivan Tavčar, dr. Josip Kušar, Barle in Gorup, člani pa poleg številnih drugih priznani in še danes navdušeni kolesarji gg. ravatelj Vesel, Jakopič in trgovec Bohinjc. Prvič je startal Gorjanc pri tekmovalnosti na Vrhniki 28. julija 1895, dve leti kasneje pa se je že povzpelo do prvaka Zveze slovenskih kolesarjev ob priliki dirke Trst-Celje. V tistih letih se je Gorjanc navdušil tudi za godbo. Pristopil je k Mečanski godbi v Ljubljani, pozneje pa je ustanovil svoj lastni kvartet.

Po vojni deluje naš jubilar ves čas pri Motoklubu Ilirije. Vidimo ga pri vseh lahkoatletskih prireditvah kot vnetega sodelavca sodnika. Jakob Gorjanc je priznan organizator ljubljanskih dirk, kakor je bil svojčas organizator Zveznih kolesarskih dirk v Celju. Zelimu mu še mnogo srečnih let!

Narod, ki pozablja brate v sužnost, tepta svojo čast! »Bran-l-bor« se briga zanje. Pristopajte!

Možje, ki se jim moramo odkriti

Pod tem naslovom objavlja v »Narodnih Listih« dr. B. Stočes, profesor pribramske rudarske visoke šole, obširen in zelo toplo pisan članek na naslov svojega bivšega dijakca inž. Milorada Ivanoviča.

Ta se je kot mlad dijak osebno zanimal za geološka predavanja, zakaj v svojem rojstnem kraju je opazoval zelo različne formacije, ki jih ni mogel razločiti, dokler se ni poglubil v geološko znanost. Med počitnicami je nabral nekoliko kamnin ter jih vzsel s seboj na Češko, kjer jih je primerjal z kamninami v rudarskem muzeju v Pribramu in v geološkem oddelku praškega muzeja. Dognal je, da so njegovi petrefakti enake vrste, kakor komadi v muzeju, izhajajoči iz severno-Češke premožne kotline.

Sklepal je popolnoma pravilno, da mora tudi v globini njegovega rodnega kraja ležati premog. Lotil se je kopanja, pri čemer so mu pomagali njegovi sorodniki. Nameraval je najti samo sledove premožga, ki bi potrdili njegovo domnevo o kakovosti in starosti dotične geološke formacije. Delo je bilo zelo težavno in je šlo le počasi od rok. Mladi mož pa ni odnehal in na svoje največje presenečenje ni odkril samo sledov premožga, ki bi dokazovali pravilnost njegove teorije, marveč je zadela na bogato plast premožga, debelo 10 do 30 m.

Vztrajni inženjer ni imel sredstev, da bi v velikem obsegu podvel izkoriščanje svojega odkritja, tujemu kapitalu pa nikakor ni hotel prodati bogastva svojega rodnega kraja. Zato je sam izvršil dolgo-

trajna dela merjenja in si pridobil rudo-sled. Ko so bila ta dela končana, je začel kopati premog in je najel za delo tudi nekoliko domačinov. Izkopani premog je bilo treba voziti 15 km daleč do železniške postaje in vozniki so videli, da imajo podjetnika popolnoma v rokah. Vozili so, kadar so sami hoteli, in po cenah, ki so jih sami določali. Ivanovič je spoznal, da na tak način ne bo prišel nikamor, zato je zbral vse svoje prihranke ter se odpeljal v Prago, kjer si je kupil tovorni škodov avto tipa Sentinel. S tem je potem prevažal svoj premog do postaje, dokler niso postala pota nerabna, tovarni avto pa tudi.

Ivanovič je uvidel, da stvar ne pojde, dokler ne bo imel poljske železnice. Takoj se je lotil dela. Sam je napravil vse profile, izkopal en predor ter nasul več nasipov, tako da je danes od vse proge gotovih že 12 km. Pojavilo se je vprašanje tračnic, ki zanje Ivanovič ni imel potrebnih stotisočev. Toda mladi inženjer ni mož, ki bi pozal zapreke. Izdelal si je tračnice iz bukovega lesa in pravi, da bodo držal vsaj 10 let, ta čas mu bo pa rudnik že prinesel toliko, da jih bo lahko zamenjal z železnimi.

Prof. dr. Stočes je čul o neverjetnih naporih svojega bivšega dijakca. Odpeljal se je v Jugoslavijo, da bi se osebno prepričal o tem, kar je napravil Ivanovič. Našel je vse tako, kakor mu je stvar opisal mladi podjetnik, ki ga profesor stavi v vzgled češkoslovaški mladini. »Popolnoma izključeno je«, piše dr. Stočes, »da bi ljudje take silne vztrajnosti in pridnosti doživeli v življenju poraz. Inž. Ivanovič je pokazal, da spada med one ljudi, pred katerih energijo in sposobnostjo je treba sneti kloub z glave. Samo taki ljudje lahko

Kulturni pregled

Dogodki v zagrebškem gledališču

Med tem ko so gledališča v Ljubljani in Beogradu že dobrih štirinajst dni zaprta, je zagrebško gledališče delovalo vse do sredine tega meseca. Kot ednega gosta zadnjih dni je treba omeniti Josipa Gostića iz Ljubljane, ki je prav uspešno gostoval v »Wertherju«. Tudi to vlogo je obvladal s svojim mehkim glasom zelo muzikalno in prikupno. Občinstvo mu je pridelalo iskrene ovacije.

Stiri nadaljnje senzacije našega gledališča so se odigrale pred katedralo, kjer so priredili slavnostne predstave po solnograjskem vzoru. Videli smo Hofmansthalovega »Slehnika«, Calderonovega »Vztrajnega princa«, Salot-Schellovega »Izgubljenega sina« in Wagnerjevega »Parsifala«. Prvo igro je izvajala »Matica hrvatskih kazališnih dobrovoljca« pod Freudenreichovim vodstvom, druga naša gledališča z Du-bravkom Dujsinom v naslovni vlogi, tretjo dramski klub in pevška sekcija »Hrv. katoličkokg kasina«, »Parsifala« (prvo in tretje dejanje) pa opera pod Baraničevim taktirko.

Vse te prireditve so imele pred mogočnim portalom katedrale poseben čar in so vzbujale največje zanimanje občinstva.

Tako je bila zaključena naša gledališka sezona, ki je baš ob koncu doživela v svojem vodstvu močno disonanco. Slovenski javnosti je že dovolj znan spor, ki ga imajo člani našega gledališča z g. upravnikom Konjovićem. Znanec je tudi, da jo ob poslo-

vilnem večeru Erike Druzovičeve protestiralo zoper g. Konjovića. Pravkar so 104 člani gledališča vrnili pogodbe, ki jih niso mogli podpisati zaradi pogojev, kakor jih je stavil upravnik. Naše gledališče je potem takem brez 104 sodelavcev, brez opernega orkestra in zbora, brez opernih in dramskih lositov. Kaj sedaj? V tem položaju je še presenetila novica, da je ravnatelj zagrebške opere Krešimir Baranović premeščen v Beograd, a na njegovo mesto pride ravnatelj beograjske opere Stevan Hristić. Ta sprememba ni bila v Zagrebu ugodno sprejeta in razna kulturna društva so že poslala prosvetnemu ministru protestne spomenice.

Vse kaže, da položaj zagrebškega gledališča ni rožnat, še več: da je uprav katastrofalen. Kakšen bo začetek prihodnje sezone, je težko reči. Brez ansamla in orkestra je pač slehreno delo nemogoče. Orkester si sedaj pomaga tako, da vsak terek in petek prireja na velikem vrtu neke restavracije poljudne koncerte, ostale dni pa igra navaden program. Za te koncerte se pobira minimalna vstopnina, ki gre za podporo orkestra. Naši vrlji godbeniki torej ne bodo imeli počitnic. A simpatije Zagreba so na njihovi strani. Ziga Hirschler.

Srbskohrvatski prevod Masarykove »Svetovne revolucije«, ki smo ga pred tedni napovedali na tem mestu, je pravkar izšel v zbirki »Svedočanstva o velikim ljudima i dogadjajima« (Kosmos, Beograd). Natisnjen je v latinici.

Zbornik strokovnih razprav o kostni tuberkulozi je izdalo ob svoji desetletnici državno zdravilišče za kostno tuberkulozo v Kraljevicu. Zbornik pričuje da je na lepi višini ne samo omenjeno zdravilišče, marveč tudi naša medicinska veda v tej posebni panogi. Med dvanajstimi članki in razpravami je natisnjena tudi slovenska studija primarja dr. Fr. Minača »Ostitis multiplex tuberkuloza cystica« Diabetes, problem dekalcifikacije«. Zbornik je lepo opremljen in ilustriran.

Milovan Ristić, Izbor zanimanja ili kuda ćemo našu decu — djake? Pod tem naslovom je izšla v Beogradu druga izdaja praktično prav uporabne knjige, o kateri je obširneje poročalo »Jutro« ob prvi izdaji. Avtor, gimnazijski profesor v Beogradu, je razširil in izpopolnil prvotni obseg. Vedno aktualna knjiga se priporoča sama po sebi. Če bi bila natisnjena bodisi samo v latinici, bodisi samo v cirilici bi imela grafično enotnejši in prikupnejši značaj.

»Slezke pesmi Petra Bezruča v lužiškosrbskem prevodu. Prijatelj lužiškosrbskega naroda do zanimala knjižica, ki je pravkar izšla kot 24. zvezek lužiškosrbske knjižnice. »Doma swjet« (urednik Vlad. Zmeškal): Pjotr Bezruč, »Slezke pjesnje«. Je to prevod ene najznamenitejših čeških pesniških knjig, ki smo io ob zori naše svobode dobili v naši besedi tudi Slovenci: Bezručevih »Slezkih pesmit«. Ta žgoča nacionalna lirika, ki je obnem prežeta s toplimi človeškimi čuvstvi, je zrasla iz tragične narodnostnega zatiranja. Ni tedaj brez pomena, da jo sedaj dobiva v svojem jeziku tudi najmanjši hudo zatirani slovenski narod: Lužiški Srbi. Zasluza gre dobremu poznavalcu in prijatelju Slovencev, prof. sorju Karlove univerze dr. Josefu Pátl, ki je eden najboljših poznavalcev lužiškosrbskega jezika in literature. Ta neumorno de-

lavni praški slavist je dosedanje lužiškosrbske prevode Bezručevih pesmi zbral in povezal v knjigo ter ji napisal informativen uvod. Prevodi so veščidel iz peresa Ota Wičaza, Mjerčina Nowaka, Mine Witkove in Wjeslawa Serba - Chejnicanskoga. Lično opremljena knjižica je vredna vse pozornosti. Cetrti stoletja od smrti Leva Tolstega. Letos v novembru bo 25 let, odkar je umrl eden izmed velikavov ruske literature, Lev Tolstoj. Njegov grad v Jasni Poljani je že

nekaj časa muzej Tolstega. Pod njegovo streho je tudj šola, bolnica, otroški vrtec. Grad ima električno razsvetljava in telefone. Potemtakem je v teku četrto stoletja močno izpremenil svoj značaj. Na osnovi novega gradiva pripravljajo tu zbornik »Jasna Poljana«, ki izide še pred novembrom. Jasnapoljanski muzej Tolstega obkryje vsak mesec na tisoče ljudi. V ta namen je bila uvedena redna avtobusna zveza s Tulo.

Zakaj baš to? Zato ker...

Črna selenina sob
Sodeluje s obem priroden sila
Odstranjuje sobni kame
a. ustn. dolgo-raino prieten oku.

CIMEAN

Domače vesti

O turističnem prometu z Avstrijo je večer izjavil minister trgovine in industrije dr. Vrbančič, da se sedaj vrši na Dunaju konferenca zastopnikov naše in avstrijske vlade, kako bi se dal spor najbolje likvidirati. Minister dr. Vrbančič se nadeja, da bo že prihodnje dni mogli dati javnosti podrobnejša in točnejša obvestila. Glede turističnega prometa z Nemčijo je dosežen provizorium na ta način, da je naša država stavila na razpolago kredit 10 milijonov Din na račun nemškega kliranga pri nas in se bo ta kredit uporabil izključno za nakazila nemškim turistom, ki se bodo mudili pri nas. V zvezi z ovirami, ki jih dela avstrijska vlada jugoslovenskemu tujskemu prometu objavlja praški »Pravu Lidu« daljši članek, v katerem pravi, da je glavni krivec za tošef avstrijskega urada za tujski promet dr. Strafela, ki se hoče tako maščevati za razkritja jugoslovenskega tiska o njegovih umazanih aferah. Strafela želi kot eksponent italijanskega fašizma vemeriti ves tok avstrijskih letoviščarjev izključno v Italijo. To bi bil izraz njegove zahvale italijanski vladi, ki ga je bila preko pokojnega Dollfusa postavila za generalnega direktorja avstrijskih železnic. Politika diriganja avstrijskih turistov v Italijo pa je tudi v skladu s svoječasnim dogovorom po katerem mora vlada z vsemi silami podpirati italijanski tujski promet. V duhu tega sporazuma je bilo letos in lani poslanih na tisoče avstrijskih otrok ter članov Heimatschutzta na brezplačni odmor v Italijo. Vse stroške za te letoviščarje je nosila avstrijska vlada.

Obisk bolgarskih dijakov. Danes bo prispela v Split prva skupina dijakov sofijske univerze na enomesečni odmor. Jugoslovensko - bolgarska dijaška liga v Beogradu in Sofiji je uredila počitniške kolonije za člane v Splitu in Varni. Skupina naših studentov je že odpotovala v Varno, kjer bo tudi ostala mesec dni, v Varni in v Splitu bodo prirejani v počitniški koloniji tudi tečajji srbohrvatskega in bolgarskega jezika.

Imenovanje novih sodnikov. Za sodniška pristava sta imenovana sodniška pripravka: Bogdan Jereb pri okrožnem sodišču v Celju in Josip Polc, dodeljen od ereskega sodišča k okrožnemu sodišču v Celju. Za sodniška pripravnika sta imenovana absolvirana pravnik Anton Zupan pri okrožnem sodišču v Novem mestu, pri okrožnem sodišču v Celju pa Miha Jereb iz Ljubljane. Na lastno prošnjo je premeščen sodniški pripravnik Stanko Klavs iz Maribora k okrožnemu sodišču v Novem mestu.

Spremembe v sodno pisarniški službi. Za uradniška pripravnika v IX. skupini sta na dosedanjih mestih postavljeni: Ana Babškova, dnevničarka - zvanica pri sreskem sodišču v Ljubljani in Stanko Vitez, dnevničar - zvanicnik pri sreskem sodišču v Mariboru. Za uradniške pripravnike v X. skupini so postavljeni: Marija Nesmanova, zvanica pri apelacijskem sodišču v Ljubljani, dnevničarji - zvanicniki: Fran Uršič, sresko sodišče Maribor, Josip Kramer, sresko sodišče Celje, Edvard Hietaler, Maribor, Mirko Majcan, sresko sodišče Novo mesto, Milan Gostič v Brezicah. Po službeni potrebi je premeščen uradniški pripravnik Stefan Pernat od okrožnega sodišča Celje v Maribor.

Napredovanje. Vojaški uradnik državni mojster Tarman Ivan v smodnišnici v Kamniku je napredoval iz IX. v VIII. položajno skupino.

Vi niste tako stari kakor izgledate. Zelite li pa izgledati mlajši kakor ste in se odlikovati z mladostno svežostjo polti, potem uporabljajte redno najnovejši šlager kozmetike »HORMOLIN-KREMO-Paracelsus«, ki vsebuje potrebne hormone.

Ciril Metodova podružnica v Splitu je poslala družbi kot jubilejni dar za gradnjo šolskega poslopja v Gradišču 2.000.— Din. Iskrena hvala! Naj bi bil ta znesek v posnemo drugim CM podružnicam!

Odgoditev odkritja Buličevega spomenika. Odbor za postavitev spomenika zgodovinarju Franu Buliču je, kakor znano, po prošnji podpornikov in prijateljev iz Splita in drugih krajev sklenil, da bo spomenik razkrit v prvih dneh septembra, la bi lahko slavnosti prisostvovala tudi šolska mladina. Dotočili so za slavnosti dan 8. september, ker pa je tedaj veliko prošenje v Solinu, so preložili slavnost na 15. september.

Važno opozorilo za one, ki potujejo v Nemčijo. V časopisih je bilo čitati, da se dobi poceni nemške marke v Avstriji. Iz tega bi se dalo sklepati, da bi se nemške marke pri nas ne mogle dobiti po nizkih cenah. Nasprotno je pa resnica, da se dobijo čeki na nemške marke v Jugoslaviji po izredno nizkih cenah. Potniki si morajo biti v svesti, da je izvoz večje količine dinarjev (preko 300.—), kakor tudi večje količine tujih valut (v protivrednosti do 3000.— Din) v Avstrijo kar najstrožje zabranjen. Oni, ki izvažajo bodisi dinarje ali pa tuje valute v večjih množinah, kot je dovoljeno, z namenom, da bi v tujini kupili nemške marke, se izpostavijo konfiskaciji denarja na meji, kakor tudi občutnim denarnim in zapornim kaznim. Vse te nevarnosti in pa izguba na kurzu pri menjanju našega denarja v inozemstvu ne odteljuje, event. dobička pri neznamno cenejši nabavi čekov na marke v inozemstvu. Pripominjamo še, da imajo obmejni carinski organi strog nalog paziti na to, da se ne iztihotapi preveč gotovine v inozemstvo.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7 in 9 1/2 uri
vojaška burka
Kačmarek
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

Vozne olajšave za brezposelne delavce. Prometno ministrstvo je dovolilo četrtinsko vožnjo brezposelnim delavcem, ki se vračajo domov. Ta vozna olajšava se priznava na podlagi delavske knjižice in potrdira kakega narodnega poslana. Istčasno pa je prometno ministrstvo odbilo prošnjo narodnih poslancev, ki so prosili za vozne olajšave za svoje družinske članke. Prošnja je bila odbita z motivacijo, da so vozne itak dovolj poceni.

Banska uprava v Splitu je razpisala občinske volitve v Starem Gradu in Hvaru. Volitve se bodo vršile 25. avgusta po zakonu podeželskih občin. Do sedaj sta bila Stari Grad in Hvar mestni občini. O priliki redakcije novega zakona o mestnih občinah sta se ob mesti izrekli za prevedbo v selske občine, ker nista mogli sprejeti bremen, ki so v zvezi z obveznostmi zakona o mestnih občinah.

ZA POČITNICE
Vas naučimo fotografirati in gratis posodimo foto aparat — le da pri nas kupite FILME

katero imamo na voljo vedno sveže po konkurenčnih cenah.

FOTO TOURIST — LOJZE ŠMUC, Aleksandrova 8.

Loterija Jadranske straže. Zrebanje bo neodložno 11. avgusta. Naprošajo se vsi, ki imajo srečke, da jih čim intenzivneje razpečavajo in s tem pomagajo Jadranski straži. Srečke se naročajo pri Jadranski straži v Beogradu. Dragocen dobiček je zlati ura z monogramom - dar Nj. Vel. kralja Petra II. Vseh dobičkov, ki so prav lepi, je 1254.

Poročil se je v Pragi inž. Jan Hajšman, sin našega dolgoletnega odličnega sodelavca in znanega češkega političnega publicista g. Hajšmana z gospodično inž. Doubravko Hübschmannovo, hčerko znanega češkega pokojnega poslana, odvetnika dr. Hübschmanna. Mlademu paru obilo sreče.

Italijansko ministrstvo notranjih zadev je dovolilo razpečevanje naslednjih listov v Italiji: »Vreme«, »Politika«, »Slovenec« in »Obzor«.

Nevarna nevihta v Severni Dalmaciji. V sredo so po severni Dalmaciji divjale hude nevihte z nalivi in točo. Toča je oklestila mnoge vinograde v okolici Šibenika. Velika škoda je povzročena tudi v olivnih nasadih in je banska uprava že odredila komisijo, ki bo ocenila škodo.

Iz Ljubljane

Dr. Dragotin Treč na zadnji poti. Včeraj popoldne je množica odličnega občinstva spremlila k večnemu počitku g. dr. Dragotina Treča. Pred krsto je stopal Ljubljanski Sokol, na čelu mu starosta Kajželj. Sokoli so nosili tri prapore, med njimi postojnskega in goriskega. Za krsto sta zastopnikova oblastev, korporacij in društev. Med drugimi smo opazili g. dr. Pucca, ministra na razpoloženju g. dr. Novaka, župana g. dr. Ravniharja, senatorja g. dr. Gregorina, predsednika apelacijskega sodišča g. Vrandiča, vseučiliškega profesorja g. dr. Polca, predsednika Odvetniške zbornice g. dr. Zirovnika, zastopnika Notarske zbornice g. dr. Krevla, višjega državnega tožilca g. dr. Grasselija, predsednika Zveze naprednih stareših g. dr. Zalokarja in številne druge. Udeležba pri pogrebu je pričala, kakšne simpatije je užival zaslužni pokojnik med Ljubljanci. Ob odprtem grobu je izpregovoril poslovilne besede starosta Kajželj, ki je očrtal pokojnika kot vzornega Sokola, od mladosti delujočega za sokolsko idejo in narodno prebujenje. Naj mu bo lahka zemlja!

Filmska umetnica ga. Ita Rina je prišla v Rožno dolino na oddih pred snemanjem velikega jugoslovenskega filma. Iznajdljivi vodja Državnega osrednjega zavoda za žensko domačo obrt je povabil umetnico, da si ogleda najnovejše modne čipke in druga ročna dela. Umetnica je bila zelo presenečena, ko je videla, da se izdeluje pri nas najfinišje čipke, kakršne se prodajajo po drugih mestih le kot inozemski import. Domenila se je, da bo nastopila v prihodnjem filmu v toaleti iz naših čipk, kar bo vsekakor zelo velika

Kino Ino. Danes ob 16.30 in 20.30 opereta »Rože z juga« in zvočni tednik.

Iz Maribora

Egipčani v Mariboru. Dne 26. t. m. prispje v Maribor na svoji evropski turneji 12 avtomobilov egipčanskega avtomobilskega kluba. Med udeleženci sta tudi princ Abdel Monem in ekselencna Mohamed Taher Pache, predsednik egipčanskega avtomobilskega kluba.

Modna revija senzacija Mariborskega tedna. Če pomislimo, kako izredna privlačnost je bila modna revija na letošnjem ljubljanskem vselejmu, lahko trdimo, da bo modna revija na IV. Mariborskem tednu prava senzacija Maribora. Modna revija ima predvsem namen povdariti, da imamo, kar se obleke tiče, sami doma vsega dovolj in da lahko glede izdelave in krojev brez skrbi tekmujejo s tujino. Razstavljena pa seveda ne bodo samo toalete, temveč tudi vse druge modne potrebščine od čevljev do klobukov, krzna, dežnikov in vseh drugih malenkosti, ki jih rabi dobro oblečena dama.

Naknadna prisega vseh vojaških obveznikov bo v petek 2. avgusta ob 10. na Gambriinovem vrtu. K zaprisegi morajo priti vsi še nezapriseženi, rojeni od 1. 1886. do 1914, ki so odslužili svoj rok ali so bili oproščeni služenja. K zaprisegi je prinesli vojaške izprike, domovnice ali kakšne druge dokumente.

O starinskem kamnu na dvorišču »Domovinec« na Glavnem trgu je ugotovil arhivar prof. Baš, da izvira iz leta 1764 in da predstavlja sermo sodarja z ornamentirani grozdni jagod ter sode. V toliko je korigitirani naše svoječaso poročilo.

Velike kolearske in motociklistične dirke bodo 4. avgusta na progi Maribor-Kunguta-Maribor ob proslavi 15. obletnice Peruna.

Truplo neznanke ženske je naplavila Mura pri Melincih. Zenska je bila okrog vratu čisto črna in ni izključeno, da gre za zločin.

Zaradi pripravljanih del za Mariborski teden se zapreta Prešernova ulica med Aleksandrovo cesto in Maistrovo ulico in Razlagova ulica med Cankarjevo in Ciril Menvedovo ulico.

Gradbeni dovoljenji sta dobila Angela Dergančeva za dvonadstropno stanovanjsko hišo v Gosposvetki in dr. Marinič za enonadstropno stanovanjsko vilo v Koroščevi ulici.

Z avtokarom v Slovenske gorice po hitijo Mariborčani v nedeljo 21. t. m. Cena Din 50.— za osebo. Prijave in informacije pri »Vodstvu avtobusnega prometa«, Glavni trg 26, telefon 22-75. Izkoristite ugodno priliko za izlet v prekrasne Slovenske Gorice in obisko Ptuj, Ljutomera, Slatine-Radencev, Gornje Radgone. Sv. Trojice, Sv. Lenarta itd.

Psati davek za leto je poravnati do 31. t. m. pri mestni blagajni. Po 1. avgustu se k temu priključi še globa 100 Din.

Ljubezen do rodne grude. Vsi pravimo, da goreče ljubimo svojo domovino. Žal pa naša dejanja niso vedno v skladu s to našo trditvijo. Ljubezen do domovine je tedaj tvorna, če jo izvajamo povsod, kjer nam je dana prilika. Koliko naših ljudi hodi na letovišča v Dalmacijo, v Bosno in v daljnjo južno Srbijo. Mnogi naši ljudje imajo širom naše velike domovine neprestano opravka in potujejo iz kraja v kraj. Vsi lahko sodelujejo pri propagandi za naše kraje, za lepote naše zemlje s tem, da zahtevajo v vseh hotelih, restavracijah in kavarnah in sploh v gostilniških obratih album Slovenije, ki je pravkar te dni izšel in ki je pravi umotvor tiskarske umetnosti. Zbirka »Naši kraji« ima 87 reprodukcij naših najboljših fotografskih amaterev Kraševca, Ravnika, Planinška in drugih. Ni ga lepšega zrcala naših krajev in lepšega priporočila naše zemlje. Zbirka spada zaradi tega v vežo in v čitalnico vseh hotelov širom vse države.

Podoben prodajalec obiskal neko trgovko z jajci v Florjanski ulici in ji ponudil pol kg saharina za 120 Din. Ko je kasiral izkupiček in izginil, je trgovka odprla zavitek, a v njem je na svoje veliko razočaranje našla namesto saharina koruzni zдроб. Policija poizveduje za sleparjem.

Nesreča pod motociklom. Na Vodnikovih cesti v Šiški je včeraj okrog polnoči neki motociklist podri 5-letno posestnikovo hčerko Marijo Kosančevco. Dekle je hotelo tik pred motorjem preteči cesto, pa jo je po nesreči zajelo vozilo, da je dobila precej težke poškodbe po glavi in je obležala v nezavesti. Reševalci so jo prepeljali na kirurški oddelek. Mala Marija je po vsej verjetnosti dobila pretres možganov.

Iz Celja

Smrt g. Viktorja Schwaba. V sredo je umrl v Celju v starosti 81 let znani lastnik tovarne kisa v Zavodni in hišni posestnik g. Viktor Schwab, potomec stare celjske rodbine. Pokojnik je bil zaradi svoje solidnosti in konciliantnosti splošno priljubljen. Pogreb bo jutri ob 17. na mestnem pokopališču. Bodi mu ohranjen časten spomin, svojem iskreno sožalje.

Karambol avtomobila in motornega kolesa. Včeraj popoldne se je peljal sofer Viktor Zeleznik s tovornim avtomobilom trdkve Westen iz Gaberja po Aškerčevi ulici na postajo. Ko je privozil do križišča Cankarjeve in Aškerčeve ulice pred pošto, je pribrel izpod železniškega vladukta proti pošti z motornim kolesom 18-letni trgovski pomočnik Mirko Lednik iz Čreta pri Celju. Motorno kolo je zadelo v zadnji del avtomobila s tako silo, da se je zlomila deska na avtomobilu. Lednika je vrglo na hodnik ob javnem nasadu. Z glavo je treščil ob betonski obzidek in si prebil lobanjo. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

Dve nesreči. Ko se je vozil 38-letni dimnikarski poslovodja Metod Kroflič v sredo zvečer s kolesom iz Vojnika v Celje, je izgubil ravnotežje ter se pri padcu občutno poškodoval po glavi. 49-letni dinar Alojzij Senegačnik iz Socke pri Novi Cerkvi pa je pri nakladanju sena padel z lestve in si zlomil desno nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

Kino Ino. Danes ob 16.30 in 20.30 opereta »Rože z juga« in zvočni tednik.

Iz Maribora

Egipčani v Mariboru. Dne 26. t. m. prispje v Maribor na svoji evropski turneji 12 avtomobilov egipčanskega avtomobilskega kluba. Med udeleženci sta tudi princ Abdel Monem in ekselencna Mohamed Taher Pache, predsednik egipčanskega avtomobilskega kluba.

Modna revija senzacija Mariborskega tedna. Če pomislimo, kako izredna privlačnost je bila modna revija na letošnjem ljubljanskem vselejmu, lahko trdimo, da bo modna revija na IV. Mariborskem tednu prava senzacija Maribora. Modna revija ima predvsem namen povdariti, da imamo, kar se obleke tiče, sami doma vsega dovolj in da lahko glede izdelave in krojev brez skrbi tekmujejo s tujino. Razstavljena pa seveda ne bodo samo toalete, temveč tudi vse druge modne potrebščine od čevljev do klobukov, krzna, dežnikov in vseh drugih malenkosti, ki jih rabi dobro oblečena dama.

Naknadna prisega vseh vojaških obveznikov bo v petek 2. avgusta ob 10. na Gambriinovem vrtu. K zaprisegi morajo priti vsi še nezapriseženi, rojeni od 1. 1886. do 1914, ki so odslužili svoj rok ali so bili oproščeni služenja. K zaprisegi je prinesli vojaške izprike, domovnice ali kakšne druge dokumente.

O starinskem kamnu na dvorišču »Domovinec« na Glavnem trgu je ugotovil arhivar prof. Baš, da izvira iz leta 1764 in da predstavlja sermo sodarja z ornamentirani grozdni jagod ter sode. V toliko je korigitirani naše svoječaso poročilo.

Velike kolearske in motociklistične dirke bodo 4. avgusta na progi Maribor-Kunguta-Maribor ob proslavi 15. obletnice Peruna.

Truplo neznanke ženske je naplavila Mura pri Melincih. Zenska je bila okrog vratu čisto črna in ni izključeno, da gre za zločin.

Zaradi pripravljanih del za Mariborski teden se zapreta Prešernova ulica med Aleksandrovo cesto in Maistrovo ulico in Razlagova ulica med Cankarjevo in Ciril Menvedovo ulico.

Gradbeni dovoljenji sta dobila Angela Dergančeva za dvonadstropno stanovanjsko hišo v Gosposvetki in dr. Marinič za enonadstropno stanovanjsko vilo v Koroščevi ulici.

Z avtokarom v Slovenske gorice po hitijo Mariborčani v nedeljo 21. t. m. Cena Din 50.— za osebo. Prijave in informacije pri »Vodstvu avtobusnega prometa«, Glavni trg 26, telefon 22-75. Izkoristite ugodno priliko za izlet v prekrasne Slovenske Gorice in obisko Ptuj, Ljutomera, Slatine-Radencev, Gornje Radgone. Sv. Trojice, Sv. Lenarta itd.

Psati davek za leto je poravnati do 31. t. m. pri mestni blagajni. Po 1. avgustu se k temu priključi še globa 100 Din.

Ljubezen do rodne grude. Vsi pravimo, da goreče ljubimo svojo domovino. Žal pa naša dejanja niso vedno v skladu s to našo trditvijo. Ljubezen do domovine je tedaj tvorna, če jo izvajamo povsod, kjer nam je dana prilika. Koliko naših ljudi hodi na letovišča v Dalmacijo, v Bosno in v daljnjo južno Srbijo. Mnogi naši ljudje imajo širom naše velike domovine neprestano opravka in potujejo iz kraja v kraj. Vsi lahko sodelujejo pri propagandi za naše kraje, za lepote naše zemlje s tem, da zahtevajo v vseh hotelih, restavracijah in kavarnah in sploh v gostilniških obratih album Slovenije, ki je pravkar te dni izšel in ki je pravi umotvor tiskarske umetnosti. Zbirka »Naši kraji« ima 87 reprodukcij naših najboljših fotografskih amaterev Kraševca, Ravnika, Planinška in drugih. Ni ga lepšega zrcala naših krajev in lepšega priporočila naše zemlje. Zbirka spada zaradi tega v vežo in v čitalnico vseh hotelov širom vse države.

Velika vročina
zmanjšuje veselje do jedi in utruja telo in duha. Da ohranite tudi poleti telesno in duševno svežost, pijte redno mrzlo OVOMALTINE, ki posveži in pokrepi telo in živce.
Pijte mrzlo OVOMALTINE
Ljudski zavojček Din 7.25; majhna doza Din 13.—.

Iz Kranja

Ministrski predsednik v Kranju. V terek popoldne je dobil hotel »Jelen« obisk odlične družbe. Na svojem povratku z Bleda se je predsednik vlade g. dr. Stojadinovič s svojo družbo ustavil v hotelu »Jelen«, kjer so visokim gostom servirali na senčanem vrtu mal prigrizek. Predsednik vlade je bil dobro razpoložen in je bil presenečen nad izborno postrežbo, ki jo je izrečno pohvalil. Po kratkem postanku je družba odpotovala v Ljubljano.

Avstralska pisateljica v Kranju. Med letoviščarji v Kranju je tudi avstralska pisateljica miss Mande Fitzshording iz Sidneja ki z velikim zanimanjem proučuje folklor ter zgodovino Kranja in okolice. Stanuje v hotelu »Jelen«.

Iz Kamnika

Otvoritev novega kopališča bo v nedeljo popoldne. Novi povsem moderno urejeni kopaljski bazen so zgradili kot prvo napravo pri restavraciji nekdanjega kamniškega zdravilišča.

Glas iz občinstva. Vsi kamniški uradi imajo v poletnem času neprekinjeno uradovanje od 8. do 14. Tudi odvetniki so se odločili za isti čas, samo davčna uprava ima še deljeno dopoldansko in popoldansko poslovanje. Za stranke, ki prihajajo iz daljne okolice po uradnih opravkih v Kamnik, je to zelo neprikladno. Prejeli smo že več prošenj, naj bi bilo v poletnih mesecih tudi uradovanje na kamniški davčni upravi nedeljeno.

Štirje neznaní utopljeni

Ljubljana, dne 18. julija.
Kronika nesreč beleži letos izredno veliko število utopljenecv in zadnji čas skoraj ne mine teden, ne da bi Policijski dnevnik, ki ga vsak dan objavlja uprava policije v Ljubljani, prinesel vest o najdbi neznanega trupla v kateri izmed naših rek. Poizvedbe v številnih primerih dozejno, da je šlo za samomor, še večji delež pa imajo nesreče pri kopanju. Vroči dnevi so krivi, da romajo dan za dnem cele trume ljudi na bregove rek, a med kopalci je zmerom mnogo takih, ki niso večji plavalca, pa so obnem preveč predrzni, da ne bi v vodi poiskali tudi nevarnejših mest. Vsej javnosti naj bo tole poročilo v opomin, da je treba pri kopanju zlasti neplačevam največje previdnosti, starši pa še posebej opozorjamo, naj ne puščajo otrok h globokim vodam.

Drava je naplavila pri takozvani Kiseli valti pri Ptuj neznanu utopljenku, staro 40 do 45 let in visoko do 160 cm. Truplo je ležalo že 3 ali 4 tedne v vodi in je bilo v precej razpadlem stanju. Zenska je bila oblečena v obleko iz temnomodrega tiskane blaga, od katere pa je ostal samo še majhen del preko ramen. Na levi nogi je imela še visok šoln na zadrgo iz svinjskega usnja. Za identiteto nesrečne neznanke poizvedujejo orožniki v Ptuj. — V potoku Radovni pa so 15. julija našli blizu sv. Lovrenca na Pohorju čisto razpadlo truplo neznanega dečka, ki je moral biti po zdravnikovi sodbi 13 do 14 let star in slabo razvite postave. Truplo je bilo povsem gola, v bližini pa so v vodi našli še kos modrega predpasnika, kakršnega nosijo kmetje na Dravskem polju in v Slovenskih goricah. Dvoje trupel je zadnje dni naplavila Mura v Melincih pri Crenšovcih. Tam so 11. t. m. našli moško truplo, ki je bilo po vsej verjetnosti že dober teden v vodi. Utopljenec je bil okrog 35 let star, do 187 cm visok in precej dobro razvit. Nekaj dni prej pa je Mura naplavila truplo neznanke 25 do 28 let stare, 165 cm visoke utopljenke, ki je bila že 13 dni v vodi. Zenska je imela na sebi karistaro obleko in srajco iz belega platna, a bila je brez obuvala in brez nogavic. Za identiteto obeh se zanima orožniška postaja v Crenšovcih. Značilno za to žalostno statistiko je, da so vsi utopljeni pripadali delavskim slojem.

Pol. 21-24 ELITNI KINO MATICA Tel. 21-24
Danes ob 4., 7 1/4 in 9 1/4 uri.
komična opera
FRA DIAVOLO
GLOBOKO ZNIZANE CENE HLADNA DVORAN

Železničarski upokojenci imajo pravico na 24 voženj po rezijski ceni. S posebno odredbo je bil izpremenjen pravilnik o znanosti železniški vozni ceni, tako, da se prizna upokojencem in njihovim rodbinam, odnosno vdovam pravica do 24-kratnega potovanja na leto po rezijski ceni. Železniške direkcije bodo izdale osebam, ki prihajajo v postve, še po en blok za 12 voženj po rezijski ceni.

SOLNČNE OPEKLINE zdravi najsigurneje KAMILA KREMA in olje. Za solnčenje neprekosljivo.

Jama pod Babjim zobom. V nedeljo 21. t. m. bo slovesna otvoritev nove veleznarivne poti s Kupljenika čez Zagon v najznamenitejšo kapiško jamo v Julijskih Alpah, jamo pod Babjim zobom. Svečanost sta pripravili SPD Radovljica in zdraviliška komisija na Bledu. Skupni odhod udeležencev z Bleda bo ob 8. zjutraj izpred trgovine Repe, odnosno hotela Petra na Milnem. Vstopnina v jamo znaša 2 Din za osebo. Do jame je 3 ure hoda. Člani SPD in vsi prijatelji narave so vabljeni k otvoritvi.

Morilec Oblonšek je izročil zagrebškemu sodišču. V sredo so privedli v Zagreb Ambroža Oblonška, ki je pred tremi meseci v zagrebškem predmestju umoril vdovo Ano Pekšičevo in hudo ranil svojo bivšo prijateljico Korenovo. Morilec se aretirani na Dunaju in je bil ves čas v zapornih tamonšnje policije. Zagrebškim policijskim uradnikom je zatrjeval, da je umoril Pekšičevo v silobranu, ker ga je hotela napasti s sekiro.

Zvočni kino Dvor
Telefon 2730
Danes ob 4., 7. in 9. uri
vesela opereta
VESELA SRCA
Vstopnina v parter 3.50 Din

Ruško letno gledališče je velevažna prosvetno-vzgojna ustanova. 30. številka »NAŠEGA VALA«, ki je pravkar izšla, prinaša kratko poročilo s pestrimi slikami o tej naši severni postojanki gledališke kulture. — V čarobno pokrajino Gorjancev nas vodi Viktor Pirnat. Poleg kratke zgodbe Janka Kača; Krača sv. Antona je priobčeno nadaljevanje Kresalove novele: Razbojnik Celestin. Revija prinaša važno opozorilo direkcije pošte in telegrafa vsem radijskim poslušalcem. Kakor v vsaki številki, najdemo tudi v tej najnovejši modne kreacije. Revijo zaključuje 12 stranska priloga s programi vseh evropskih najvažnejših postaj in razpored vseh oper, operet, slušnih iger in koncertov, ki bodo predvajani v tem tednu. Vsi, ki se zanimajo za radio, gledališče, film, sport in modo, pišite še danes, da Vam pošljemo brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko te naše edine ilustrirane tedenske radijske revije. Naslov: Radijska revija »NAŠ VAL«, Ljubljana.

Tovarna JOS. REICH sprejema mehke in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

S P O R T

P/ri vi proli zadnjemu . . .

Zagrebski akademiki jo letos v državnem prvenstvu vozijo izredno dobro. Znani so kot moštvo, ki goji sicer lep nogomet, morda najlepšega v Jugoslaviji, obenem pa gre glas o njih, da niso borbeni, da polajajo vse preveč važnosti na slog igre, medtem ko jim je na cilju mnogo manj ležee. Odtod fraza, da v lepoti igre umirajo.

Letos kaže, da so si premislili. Trenutno so v vrhu tablice. Sicer imajo nekaj tekem več kot Gradjanski in Jugoslavija, toda s tema dvema je njihov položaj v tablici najboljši izmed vseh. Vprašanje je, ali se bodo v tem večnem pririvanju po tablici utegnili obdržati pred vsemi, ali bodo zmogli toliko borbenosti, da vzdrižjo v težki konkurenci do konca.

Moštvo Gajerja, Petraka, Medariča in drugih, ki so že ponovno oblekli državni dres, ima močno privlačno silo na nogometno občinstvo. Gledalci ne odhajajo nikoli razočarani s tekem, v katerih igra Hašk. Rdeče moštvo lahko tudi močno izgubi, lahko podleže impulzivnejšemu nasprotniku, toda vedno pokaže vsaj lepo igro, pokaže nekaj pozitivnega nogometnega znanja, in če že podleže, se lahko potem vsakokrat ugotovi: bila je lepa igra, napeta borba, borba različnih sistemov, pa kljub vsemu dober nogomet.

Črno-beli so sčasoma ustvarili tradicijo, da za Haška ni točk v Ljubljani. Sami so jih kruto potrebni, pa se bodo potrudili, da utrgajo tudi te dve »tradicionalni«. Borba bo torej velika, na sporedu je v Ljubljani zopet velik sportni dogodek. Veselimo se ga!

V predtekmi ob 16. bosta nastopila v prvenstveni borbi finalist II. razreda Sloga in kranjski Korotan.

V nekaj vrstah

Za nedeljske drž. prvenstvene tekme so bili določeni naslednji sodniki: za Beograd Tomić, za Osijek Fabris, za Zagreb Živković, za Ljubljano pa Rakić (zamenik Šarenac).

Za nogometno tekmo med Zagrebom in Ljubljano je vladalo že dva dni precejšnje zanimanje. Tekma je zaradi priprav na igranju določena na prihodnjo sredo. Upajmo, da bo to pot šlo! Organizacija pa vsaj dozdaj ni baš odlična.

Zaradi svoječasne odgoditve nekaterih igrin tekem je moral JNS nanovo določiti termine teh tekem. Med prizadetimi je tudi trikrat naše Primorje, ki ima po novem dne 28. t. m. tekmo z Jugoslavijo, dne 4. avgusta tekmo z Gradjanskim, obe v Ljubljani ter 11. avgusta tekmo z osiškjo Slavijo v Osijeku.

Službene objave LNP

(Predsedstvo).

V nedeljo 21. julija se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani igranje ASK. Primorja ob 17.30, ASK. Primorje—Hašk. Zagreb. Dovolil se predtekma, službojoči odbornik g. Slanovec, nadzor nad blagajno g. Kačar, ASK. Primorje mora postaviti deset rediteljev.

Igrišče SK Slovana ob 9. SK. Sloga—SK. Korotan, Kranj, (v kolikor se kluba drugače ne sporazumeta). Službojoči odbornik g. Dolenc, SK. Sloga mora postaviti osem rediteljev.

V Mariboru igranje SK. Svobode ob 17.30. SK. Svoboda—ZSK. Hermes. Službojočega odbornika določil O. O. Maribor.

V Celju igranje SK. Celja ob 17. SK. Olimp—Athletik s. k. Službojoči odbornik g. Jegrišnik Albin.

Odobrijo se prijateljske tekme: SK. Hrastnik—SK. Celje 21. julija v Hrastniku, — SK. Amater—VSK. Triglav, Ljubljana 21. julija v Trbovljah. SK. Radomlje—SK. Mengeš 21. julija v Radomljah. Za pregled igrišča se določa g. Martelanc.

Naknadno se odobijo prijateljske tekme SK. Laško—SK. Jugoslavija 14. julija v Laškem in SK. Bratstvo—VSK. Triglav, Ljubljana 14. julija na Jesenicah. — SK. Kovinar—ASK. Gorenjec 14. julija na Jesenicah.

Odobrita se poskusni tekmi SK. Lendava—SK. Svoboda, Varaždin 28. julija in SK. Lendava—SK. Ptuj 4. avgusta obe v Lendavi.

Prvenstvena tekma SK Olimp: SK Athletik v Celju. (Službeno iz okrožnega odbora LNP v Celju). V nedeljo 21. t. m. ob 17. se bo pričela na igranju v Celju zaključna drugorazredna prvenstvena tekma med Olimpom in Athletikom. Službojoči odbornik g. Albin Jegrišnik. Vsa klub določil po 4 starejše in resne reditelje, ki morajo opravljati rediteljsko službo brezpogojno do konca tekme. Reditelji se morajo javiti pred pričetkom in ob zaključku igre službojočemu odborniku. Gledalci, ki bi se vedli nedostojno in žalili sodnika ali igralce z izrazi, ki ne spadajo na igrišče, bodo s silo odstranjeni s prostora. Vstopnina znaša Din 6. —, za člane pa, ki predložijo člansko izkaznico, Din 5. —.

Prijateljsko srečanje med Reko in Grafiko. Na igrišču Reke se bosta v nedeljo v prijateljskem srečanju pomerili Reka in Grafika. Grafika si je priborila letošnje prvenstvo delavskih klubov v banovini in je brez dvoma poleg Reke najboljši klub II. razreda. Ker so bila še vsa srečanja med njima nad vse zanimiva, obeta tudi ta lep sportni užitek.

Službeno iz SO LNP. Delegirajo se k tekam 21. julija: V Ljubljani Primorje—Hašk stranska sodnika Jenko, Koser; za predtekmo Macoratti; ob 9. na igrišču Slovana Sloga—Korotan Camernik (po sporazumu), kolikor se kluba glede igrišča drugače zmenita, naj se sodnik ravna po objavah klubov; v Mariboru Svoboda—Hermes Jordan; V Celju Olimp—Athletiki delegira SO JNS, rez. Veble; v Radomljah Radomlje—Mengeš Martelanc, ki naj obenem izmeri igrišče in svrhu verifikacije. — Lukežič I. r.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

18. julija
Ljubljana 7, 761.0, 19.0, 75, SE2, 3, —, —;
Ljubljana 14, 758.0, 29.0, 45, S2, 6, —, —;
Maribor 7, 759.4, 21.0, 70, O, 10, —, —;
Zagreb 7, 760.2, 21.0, 80, WNW1, 0, —, —;
Beograd 7, 760.6, 26.0, 50, O, 0, —, —;
Sarajevo 7, 764.1, 15.0, 80, O, 0, —, —;
Skoplje 7, 761.6, 22.0, 60, O, 0, —, —;
Kumbar 7, 761.0, 27.0, 50, NNW3, 0, —, —;
Split 7, 761.0, 27.0, 50, E1, 0, —, —;
Rab 7, 761.4, 24.0, 60, NNE2, 0, —, —;
Rog. Slatina 7, —, 16.0, 98, W2, 0, —, —;
Temperatura: Ljubljana 31.0, 17.6; Maribor 28.0, 17.0; Zagreb 34.0, 19.0; Beograd 32.0, 20.0; Sarajevo 30.0, 11.0; Skoplje 32.0, 15.0; Kumbar —, 21.0; Split 33.0, 22.0; Rab —, 22.0; Rog. Slatina 29.0, 15. —.

Ljubljanski olimpijski pododbor. Danes važna seja ob 20. v posebni sobi kavarna Emona.

SK. Ilirija, (Težkoatletika sekcija). Redni treninji bodo zopet na velesjenu v odprtem paviljonu od danes dalje. Vsi člani se pozivajo, da se ga zanesljivo udeležijo ker bo v mesecu septembru državno prvenstvo.

Z. S. K. Hermes (nogometna sekcija) Danes ob 20. uri pri Kočarju strogo obvezen sestanek vseh igrarjev. Po sestanku seja sekcijskega odbora.

S. K. Jadran. Danes ob 18. strogo obvezen treninž za vse igrače.

S. K. Svoboda. Danes ob 18. obvezen treninž. Ob 20. članski sestanek v zbornici. Važno radi nedeljskih tekem. I. moštvo gostuje na Jesenicah. Po sestanku važna seja odbora.

Sokol

Sokol na Rakeku je priredil v nedeljo 14. t. m. v svrhu proslave 10letnice otvoritve svojega doma odlično uspel nastop z vrtno zabavo. Zbral se je ves sokolski Rakek z okolico. Starosta br. Šušteršič je otvoril nastop s toplim pozdravnim govorom, poudarjajoč pomen Sokolstva na Rakeku in vzgojno vrednost sokolske misli. Sledil je nastop dece, članic in članov z vzornimi prostimi vajami, ki so vzbudile pohvalo vsega občinstva. Po telovadbi na orodju, ki so jo strumno izvajali člani rakeškega Sokola, se je razvila prisrčna domača zabava, za kar gre posebna zasluga neumorni godbi Sokola na Rakeku. Pavze je izpolnil kvartet iz Loža, tako da ni zmanjkalo ne petja, ne glasbe in da je ves čas vladalo prav veselo razpoloženje.

Sokol Dravegrad - Meža. Na večer pred sv. Cirilom in Metodom je imel Sokol pri Sv. Križu kresovanje s sodelovanjem pevskega in tamburaškega odseka, 14. t. m. pa lepo obiskani javni nastop. V lepem Stevilu je bilo zastopano tudi društvo iz Guštanja. V začetku sta pred zbranimi vrstami govorila starosta in župni zastopnik Tomažič. Telovadne točke so bile dobro izvedene. Po nastopu se je vršila prijetna zabava.

Sokolska četa pri Sv. Barbari v Haložah je imela v nedeljo letošnji prvi telovadni nastop s sodelovanjem matičnega društva iz Ptuja. Člani ki so sami kmečki fantje, so izvajali proste vaje prav dobro. Prireditelj je posetilo tudi mnogo meščanov.

Iz življenja na deželi

Iz Ptuja

— Osebna vest. Od tukajšnjega sreskega načelstva je premeščen zvanilnik g. Struc Ivan k sreskemu načelstvu v Kamniku. G. Struca bosta težko pogrešala Glasbena Matica in dramski odsek Sokola.

— Renoviranje fasad. Glede na bližajoče se prireditve (v avgustu 65 letnica gasilske čete in septembra kmetijskoobrtna razstava), je mestna občina pozvala lastnike hiš, da popravijo fasade. Lastniki hiš so se v veliki meri vabilu odzvali in izvršili potrebna popravila. Zeleti je le še, da bi tudi mestna občina sama renovirala na svojih hišah. Popravilo fasade na vojašnici je skrajno potrebno.

— Kopalci, pozor pred tatovi! Trgovski potnik Škrab Rudolf iz Studencev pri Mariboru se je na potovanju skozi Zupec vas kopal v potoku Polskavi. Odložil je prtljago in obleko v bližnjem grmu in se napotil na nasprotno stran potoka. Ko se je vrnil je videl, da mu je neznanec odnesel obleko s perilom vred in okoli 200 Din gotovine.

— Strupene jagode je zaužil. V ptujsko bolnišnico so pripeljali dve in pol leta stara posestnikovega sinčka Šetarja Martina od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, ki se je zastrupil s strupenimi jagodami. Zastrupljen je bilo tako hudo, da je deček od bolečin kar besnel. Zdal se mu je stanje že znatno izboljšalo.

— Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19. in pol 21. zgodovinski film »Henrik VIII«. Predigra kulturni film in Foxov tednik.

— Palec si je odsekala pri sekanju drv služkinja Meznaričeva Ivana v Vičavi. Prepeljana je bila v bolnišnico.

— Z nožem ga je. Nedavno je priredila gasilska četa na Polensku domačo veselico in je bil gasilec Petek Ivan iz Polancev določen za reditelja. Pri vzdrževanju reda pa ga je nekdo izmed gostov sunil z nožem v levo tako močno, da mu je v zaprežtu prerazil kite. Poškodovanca so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

DEVICA MARIJA V POLJU. Na Vidov dan smo imeli razvite prapora podmladka JS. Za to lepo slavnost je učiteljski zbor prav dobro pripravil šolsko mladino. Poseben vtis je napravil na prisotne govor župnika g. Müllerja, ki je po blagoslovitvi prapora obrazložil pomen JS in izpodbujal mladino k ljubezni do našega morja. Za tem je kup g. Resman z lepim nagovorom izročil prapoz zastavonošči, čemur je sledila himna JS, ki je zapela vsa šolska mladina.

LESKOVEC PRI PTUJU. Poročila se je pretekli teden gđ. Milena Vobič, učit. abt.

turientka, hčerka šol. upravitelja na Leskovcu z g. Franjom Rakom. Dipl. tehnikom v vojnem arzenalu v Čačku. Poročne obrede je izvršil ob veliki udeležbi sorodnikov g. Ferdo Pšunder, župnik iz Ruš. Novoporočencema obilo sreče!

Radio

Petek, 19. julija.

Ljubljana 12: Operni zbori na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, obvestila. — 13.15: Instrumentalni soli na ploščah. — 14: Vreme, spored. borza. — 19: Magistrov trio. — 18.50: Nekaj zabavnih anekdot (Janko Kač) — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Prenos iz Zagreba. — 21.30: Čas, vreme, poročila, spored. — 22: Operne fantazije na ploščah.

Beograd 16: Ples. — 19: Plošče. — 20: Narodne pesmi. — 20.30: Igra. — 20.50: Iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — Zagreb 12.10: Plošče. — 20: Čelo. — 20.30: Moški zbor. — 21.30: Klavirski kvintet. — Praga 20: Vojaška godba. — 20.30: Operetna glasba. — 21.30: Koncert Češke filharmonije. — 22.30: Plošče. — Varšava 20.10: Laska godba. — 21: Simf. koncert. — 22.10: Fallova glasba. — Dunaj 12: Orkester. — 16.15: Plošče. — 17.30: Pesmi. — 19.25: Komorna glasba. — 20: Pester program. — 22.40: Simf. koncert. — 23.45: Jazz. — Berlin 20.45: Nepozabne besede in melodije. — 23: Ples. — München 20.45: Zvočna igra. — 22.30: Bach. — 23: Iz Stuttgarta. — Stuttgart 20.15: Schumann in Hebbel. — 24: Laska glasba. —

Samo dve mali besedi, ki pa toliko pomenita vsaki mladenki, ki hrepeni po srečni omočitvi. Moškega vedno privlačuje magnetni vpliv mehke, svetle, bele kože in nežne polti. Danes lahko vsaka žena naglo podvoji svojo privlačnost z uporabo nove kreme Tokalon, bele barve (ni mastna).

Ze v 3 dneh je presenetljiva izprememba. Razširjene znojnice, zajedali ter od naporov povzročene gube izginejo, kožno tkivo pa postane nežno in belo. Poizkusite tudi Vi ta enostavni recept, če si želite žarke ljubezni moškega.

Spir de Paris SENZACIONALNA KOLONJSKA VODA **BOURJOIS** PARIS

MALI OGLASI

Službo dobi

Natakarica servirka proverjena mož, dobi takoj službo. Pomočnik s sliko je postati na hotel »Novi svet«, Maribor. 16173-1

Obratnega inženjerja

svetelne velike industrijske podjetje, vsotega s daljšo dobro plačo, za pogon na paro in elektriko. Avtorizirani reflektanci, usvojili predmet. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod »Krogost«. 16106-1

G. Th. Rotman:

Pobegli cvetlični lonec

37

Strovo naju je pahnil v čoln in odveslal. Tako sva vendarle zapustili otok — kako! Prijeti, zasačeni kakor najhujši zločinci! In v smrtnem strahu, kaj bo z nama! Zaman sva mu skušali pojasniti, kako in kaj. »Seveda, seveda!« se je nama rogal grdi človek. »Te bajke lahko pripovedujeta redarjem! Jaz vama ne sedem na limanico!«

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivski pomočnik

Sobor delavec. 180 št. št. št. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16123-3

Pošteno dekle

važno kobilje in postilone. Zeli mesta v ogledni gostilni. Pomočnik na ogl. odd. Jutra. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16147-2

Prodajni

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski voz

praktičen, zaradi pomanjkanja prosta. P. karna Hartinger, Maribor Aleksandrova 29. 16146-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Kopalnico

kupim kompletne ali posamezne dele. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod štiro »Kopalnica«. 16142-7.

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din. Dina za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Chevrolet avto

model 1934, limuzina, 4 vrata, povozna 16.000 km, prodam za 47.000 Din. Pomočnik na Stanjo Venjak, Ptuj. 29470-29

Les

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Rabim takoj

1 vagon suhih borovih plohov I.—II vrste, dobohot 50 60, 70, 80 mm. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod »Les«. 16137-13

Kapital

Hranilno knjžico Ljubljana, kreditne na Din 300.000 šelim hitro prodati. Pri takojšnjem plačilu dam za 50 odstotkov. Pomočnik pod »Takojšnje plačilo« na ogl. odd. Jutra. 16130-16

Družabnika

1800 za ustanovitve igrarje. Prednost strokovnjak s nekaj gotovine. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod »Starba na Raspolagov«. 16106-16

Posojila 400 Din

Šte dekle na svoje posredstvo proti mesečnemu odplačevanju. Pomočnik na »Ivaljske« na anonični razv. Hinko Sax, Maribor. 16144-16

Knjžico

Vsaletne posojilnice ljublj. odd. Din 60.000, kupim za takojšnjo gotovino. Stavite poudarilo v navedbo ope na ogl. odd. Jutra pod »Vzajemna«. 16173-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje oslovca ali za štiro pa 5 Din. (20)

Parcelo

na Jedli prodam zelo vzgojno. Potrjeva se Mala vas SA. 16167-20

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

v I. nadstropju oddam s 1. avgustom stranki z oseb. Ljubljana, Lepodvorska 23. 16172-21

Dve sobici

in kuhinjo oddam v podnajem v centru mesta. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16132-21

Soboda

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobica

s kopalnico se odda v I. nadstropju okraj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16133-23

Opremljeno sobo

večno, gračno, takoj oddam v središču. Poljanski nasip 31. 16135-23

Domini

Beseda 2 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 20 Din.

Mučika!

Veselim se na Teba. Bolan som BR. Oprosti. Poljub. 16102-24

Živali

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Bel svilen pišč

so je izgubil. Oddati na Poljanski cest 68. 16130-27

Izgubljeno

Ploho som izgubil od št. Vida do Stanetič. Pošten najditelj naj isto proti nagradi odda. Ivan Zajdel, St. Vid, Stanetič 39. 16170-28

Obbt

Beseda 1 Din, davek 2 Din za štiro ali dajanje oslovca 5 Dina. Najmanjši znesek 17 Din.

Entel-azur-plise

travni akroprene Matek & Mikic Ljubljana — poleg hotela Strakelj. 30-30

Informacije

Preklic Podpisani izjavljam, da nisem v zveze s službojočim plačnik za dolgoce, ki bi bil napravila v mojem imenu Silva Janežič. Ivo Janežič, Novomesto. 16142-31

V ogl. oddelku Jutra

naj dvignejo 1. Avgust, Brezibec BSA, Slagajna, Bilina goranjekova kolovrata. Dohet v slišk. Dom, Dinar Delava, Duleva kultura, Diskretno 30, Eksistenca 10.000, Priatelj, Gotovina takoj, Gotovina 23, Hla v Ljubljani, Harmonija 2307, Imam basni dom. Kuharica, Kavcija, Kopalnica Ljubitelja otrok, Ljubljana 33, Lokal 18, Mira stranka, Mirna življenja N. T. & N. Novomesto, Podjetnost, Posrednik, P. Stena, Besno življenje, Simpatična, Stalno mesto, Stalen in točen plačnik, Sočina, Smotrova 30, Slagajna, Sreda 40 L. Torar, Tako 222, Takošnje plačilo, Trgalica, Upokojeni uradnik, Ugodna lega, Udana, Udoben domek Ugodna žena, Vesta in prebratstva, Vesta in acijon distilist, Zdrava 14 Z vedljivimi spritelji. Znanost postmanska stvar 100.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

Z DIN 10.000

investicije se nudi prilika za dobro in lahko eksistenco inteligentni dami za Ljubljano ali Maribor. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod »Izredna prilika«.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasniki

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

Z DIN 10.000

investicije se nudi prilika za dobro in lahko eksistenco inteligentni dami za Ljubljano ali Maribor. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod »Izredna prilika«.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasniki

Telefon 2059

Lov za belim zlatom

Odkritje bogatih ležišč platinove kovine v pradomovini človeštva — Tisoči romajo in umirajo na poti do platinovih poljan

Lani se je napotila neka ameriška znanstvena ekspedicija v gorovje Kuen Lun, na severu Tibeta, da bi tam iskala sledov za pračlovekom. Pred leti so našli takšne sledove v puščavi Gobi in te najdbe so bile tako stare, da je po naziranjih večine sodobnih paleontologov v teh odročnih predelih zemlje iskati pradomovino človeštva.

Kaj so v tem posledu odkrili ameriški učenjaki v še bolj neraziskanem in neznanem ozemlju Kuen Luna, še ni znano, pač

pa je šla kakor strela po vsej Kitajski vest, da je ekspedicija odkrila tam ogromna ležišča platinove kovine. Vodja ekspedicije je to vest ponovno potrdil. Ni hotel sicer s podrobnostmi na dan, vendar pa trdi ljudje, ki so o tem poučeni, da bi ena sama izmed odkritih žil dajala na leto lahko 200 do 250.000 unč platine.

Kakor nekoč v Kalifornijo, v Južno Afriko in Aljaško, so začeli tisoči od Heingana do Nankinga romati v Kuen Lun, da bi v

njem kopali dragoceno kovino. Ostavili so svoje imetje in svoje družine, pa tudi gorjanci iz Kuen Luna, ki spadajo med najubožnejše prebivalce te zemlje, so čisto omamljeni od pričakovanja praviljnih zakladov. Celo onemogli starci se podajajo na dolgo pot, ne da bi vedeli, ali bodo sploh dospeli na cilj.

Ob starih karavanskih cestah so pobrali na stotine in stotine mrtvih, izčrpanih in od gladi umirajočih iskalcev platine. Tisoči pa so baje tudi že prispeli na cilj in so med njimi izbruhnilo srditi boji za najboljša ozemlja. Nankingška vlada je bila prisiljena, da je poslala v Kuen Lun vojaške čete za vzdrževanje reda.

Strupene kače in pajki

Ravnateljstvo londonskega živalskega vrta prejema skoraj vsak dan podobne telepone pozive: »V sadni pošiljki iz tropskih krajev smo našli to in to žival. Prosimo, da pridete čim prej ponjo, ker ne vemo, kaj bi v našem stanovanju z njo.«

Razumljivo je, da se želijo ljudje čim prej iznebiti takšnih stvari, saj gre večinoma za strupene strupene kače, velikanske pajke, čudne žuželke, ki že po svoji zunanosti zbujajo strah. Londonski zoo sicer ne sprejme vsakega takšnega gosta iz daljnih dežel, temveč le eksemplare, kakršnih pač nima, dejstvo pa je, da je med

njegovimi živalmi teh vrst prav mnogo, ki so na ta način naprave dolgo potovanje iz Indije, Južne Amerike, Zapadne Indije in Afrike na Angleško.

Na ta način je prejel n. pr. baš te dni nekoliko ogromnih pajkov, ki so strašno usmrtijo miš. Te pajke so morali postaviti vsakega v posebno kletko, ker niso za družabno življenje. Če se srečajo, se napadejo takoj z divjim besom in prej ne odnehajo, da eden oblediš. Zmagovalec ga nato takoj požre.

Tja gredo — ali pa se bodo vrnili?

Generalni tajnik fašistične stranke Starace pregleduje miličnike in jemlje od njih slovo pred odhodom v Vzhodno Afriko

Smrt najstarejšega zdravnika

V Parizu je umrl predsednik medicinske akademije in profesor medicinske fakultete Aleksander Gueniot. Moč je učakal v popolni duševni čistosti častitljivo starost 103 let. Bil je najstarejši zdravnik na svetu in je o svoji metodi za doseg dolega življenja napisal knjigo, o kateri smo poročali svojačasno tudi v našem listu.

Varnost železniškega prometa na Angleškem

Angleško prometno ministrstvo je objavilo statistiko, ki kaže, da se je med 96 milijoni potnikov, ki so lani potovali po železnici, smrtno onesrečil le eden. Komaj na vsake tri milijone potnikov so imeli enega ranjenega.

Veslanje je zdravo

Veslanje je zdravo že zato, ker prebijemo pri tem dolgo časa na čistem zraku. Med veslanjem običajno tudi ne kadimo in pijemo, vsaj tako bi moralo biti.

Veslanje zapoljuje vse mišičevje enakomerno. Pri tem moramo globoko dihati in to nam okrepi srce, pljuča in presnovo.

Pri veslanju imejmo na sebi udobno, lahko obleko, brez tesnega ovratnika. Tako se telo zlahko zrači. Med veslanjem sedimo v soncu, ki ima tako priliko, da učinkuje z vsemi svojimi dobrimi stranmi na nas. Pri veslanju se utrdimo in postanemo ne-

dovzetni za slabo vreme, vsaj za viago. Pri tem smo prisiljeni gojiti tudi druge sportne vrste, kakor plavanje in eventualno kolesarenje (ki nas pripeljuje do vode). Pri veslanju utegnemo priti tudi v tuje kraje in si tako širiti svoje obzorje.

Seveda pa škoduje kakor pri vsakem sportu pretiravanje tudi tu. Veslanje za stavo in tekmovanje je nesmiselno in škodljivo za vsakogar, ki si tega sporta ni izbral baš za življenjski cilj in se v njem utrudi do skrajnosti.

Še ena Landrujeva žrtev

Pri prekopavanju vrta v nekem francoskem mestecu so odkrili okostje ženske kakšnih 40 let, ki je imela na lobanji težke poškodbe. Te so izvirale očitno od udarcev s sekuro. Policija se je spomnila, da je v neposredni bližini tega vrta stanoval nekoč prosluli Landru, najgroznejši francoski morilec žensk v novejši kriminalni zgodovini. Iz tega kraja se je potem preselil v Gambais, kjer je izvršil svoje najhujše zločine, ki so ga končno spravili pod giljotino. Mislijo, da utegne to okostje pripadati njegovi prvi žrtvi, vendar doslej še niso mogli ugotoviti, kdo bi bila nesrečnica.

Prehude izkoriščajo naravo

Dr. Keith z vseučilišča v Wisconsinu trdi, da bodo najvažnejši zemeljski zakladi Zedinjenih držav, kakor petrolej, baker, cin in druge rudnine, zmanjkali najpozneje v 40 letih, če vlada ne izda primernih ukrepov, ki bodo izkoriščanje teh zemeljskih zakladov omejili.

Požar v madžarskem premogovniku

V premogovniku v Totisu na Madžarskem se je vnel v nekem rovu nenadoma premogovni prah. Delavci so še utegnili izolirati ogenj za železnimi vrati in so ušli z neznatnimi opeklinami. Gasilnega dela se je udeležilo veliko število ljudi. Delati so morali tudi na zelo eksponiranih mestih. Na takšnem mestu nad gorečim premogovnim skladišom so se vdala tla in trije rudarji ter sin nekega rudniškega ravnatelja so padli v gorečo globino. Rešiti so mogli samo še njih ožgana trupla.

Razbojniški poglavar na dopustu

Od zadnje jeseni je divjala po poljski Voliniji razbojniška tolpa, ki je med drugim umorila 10 oseb. Dognali so, da je bil nekoč neki jettink iz kaznilnice v Bialistoku, ki so mu bili dali bolniški dopust, s katerega se ni več vrnil. Te dni so ga prijeli z 19 pajdaji in ga čaka kakor mnoge med njimi usmrtitev.

Brez družine ni države

Rusija se vrača k družinskemu življenju

Ena izmed prvih reform, ki se je je lotil boljševiški sistem po svoji zmagi, je bila ta, da je skušal odpraviti družino v našem smislu po načelu, da pomeni država vse, posameznik pa nič. Staršem so jemali otroke že v najbolj nežni dobi in skrbeli zanje v posebnih zavodih, potem so jih vzgajali v posebnih vzgojevališčih, pri čemer so polagali manj važnosti na pouk v običajnem pomenu besede nego na vzgojo »v duhu komunistične skupnosti«. Pojem »družine« naj bi se pri vzgoji otrok sploh izločil.

Kakor je razvidno iz nekkih vesti iz Moskve, so te namere doživele popoln polom. Sovjetski voditelji so začeli namreč propagirati povratek k družinskemu življenju, izdelali so celo načrt, po katerem naj bi sestavili v vsakem kraju seznam »vzornih družin«. Tudi tisk pridbuje v zadnjem času številne slike, ki prikazujejo složno sodelovanje staršev in otrok v družinski skupnosti. V nekkih manjših občinah so si izmislili celo nagrade za takšne družine in država jim misli dati posebne ugodnosti.

Angleška lady med cigani

Lady Elinor Smithova, prominentna članica angleške družbe, se je na nekem potovanju v Španijo v Sevilli tako navdušila za cigane, da je sklenila prebiti vsaj nekaj časa med njimi in jih študirati.

Te namere pa ji ni bilo baš lahko izvršiti. Španski cigani so kasta zase in ne trpijo med sabo tujih elementov. Ko je šla lady v svoji navadni obleki po ciganski četiri v Sevilli in skušala dobiti stik z njenimi prevaleci, je sploh nihče še opazil ni. S trudom ji je uspelo pridobiti si naklonjenost stare ciganke, ki je bila v svoji mladosti znamenita plesalka in je imela še vedno velik vpliv med svojimi rojaki, ki so precej navezani drug na drugega. Ta ciganka ji je dala nasvet, naj se preobleče v ciganko in kot takšna naj pride mednje, med tem pa bo poskusila posredovati v njeno korist pri svojih rojakih. Smithova se je ravnala po nasvetu in res ji je bilo potem s pomočjo stare ciganke lažje navezati stike s cigansko družbo. Nekega dne so jo sprejeli s svečanimi ceremonijami v svoj rod, obljubiti je morala, da ne bo storila ničesar, kar bi škodovalo ugledu in dostojanstvu španskih ciganov.

Iz časa, ko je Smithova študirala življenje sevillskih ciganov, ve povedati marsikaj zanimivega. Vsi imajo nenavaden talent za godbo in ples, posebni mojstri so za kitaro, dočim je goslačev med njimi bolj malo. Z od mlada jih izkušeni mojstri vadijo v teh dveh umetnostih. Vsekakor je v prvi vrsti njih zasluga, da se narodni španski plesi in pesmi tako dobro držijo.

Lepota mladih sevillskih cigank je svetovno znana, prav tako njih izredna plesna nadarjenost. V rednih presledkih prihajajo ravnatelj varietetejev in podobnih podjetij na Špankem v Sevillo, da si tu angažirajo muzikante in plesalce. Imajo pa vsi cigani, mladi in stari neko napako: jedo radi dobro in dosti, da ne rečemo preveč, kajti v sredini dvajsetih let pričenjajo dobiti že trebuhe, k čemer jim pomaga seveda tudi prirojena lenoba, in potem je plesanja konec. Pač pa so moški potem še vedno sposobni spremljati svoje mlajše in vitkejšje vrstnike pri plesu s kitarami. »Cigan živi le do dvajsetega leta,« je dejal v tem pogledu neki mladi, a že dovolj zaliti cigan ob

neki priliki Smithovi. Njih življenje poteka brez posebnih pretresljajev in je dosti manj romantično, nego si ga predstavljamo mi. Tudi niso tako hudi zaljubljenici in kavalirji, kakor običajno mislimo, ugodnost pa cenijo nad vse. Smithova, ki je prebila leto dni med njimi, je nekoliko razočarana, čeprav je doživela marsikaj ljubeznivega. Pravi, da ne bi hotela ta študij nadaljevati še eno leto.

Tuje otroke jemljejo za svoje

V Ameriki se je udomacila navada, da filmski zvezdniki, ki nimajo lastnih otrok, jemljejo tuje za svoje. Filmski zvezdnik Jack Haley si je na ta način tudi preskrbel sinca, ki ga vidimo na sliki v njegovem naročju

NAMESTU ANEKDOTE

Dr. Goebbels baje namerava razpisati natečaj za najboljšo delo iz področja kritike, in sicer naj bi bil razpravi naslov »Kaj očitata režimu kljukastega križa?« V poučenih krogih že vedo, dasi se ni uradnega razpisa, kake nagrade so določene za najboljšo razpravo: 1. nagrada je deset let robove, 2. nagrada pet let zapora, 3. nagrada pa tri leta koncentracijskega taborišča.

VSAK DAN ENA

»Ne, Amelia! Denarnico imam v drugem žepu!«

(»Tidens Tegn«)

SAINT-YVES

Prigode francoskega ujetnika na Angleškem

»Vrag naj vzame njegovo neumno opreznost!« sem vzkliznil. »Kakšen je pa bil na pogled?«

»Oh, človek trezne vnemnosti in vpludnega vedenja. Kak ostrbnik je utegnil biti, nemara tudi odvetniški pisar; oblečen je bil črno, od glave do nog.«

»Ali je govoril francoski?«

»Francosčino je lomil z nemogočim prizvokom. Najbolj čudno je pa to, da mi je nekačkrat zatrdil, da gladko govori po francosko.«

»In se ni več oglašil?«

»O pač, pred večerjanim. Hudo razočaran je bil videti. Ali želi monsieur svojemu naročilu še kaj dodati?« sem ga vprašala. »Ne, je odvrnil, vendar — stojte, recite mi, da gre na severu vse po sreči. Vžic temu pa naj ne zapusti Pariza, dokler se ne vidiva.«

Nastanil sem se torej v sobici, ki mi jo je ponudila gospa Jupilleva v prvem nadstropju svoje hiše, in si jel tolažiti dušo s potrpljenjem. Človek bi mislil, da v Parizu, posebno pa še v dnevih, kakršni so bili med 31. marcem in 5. aprilom leta 1814., ni bilo kdo ve kako težko ubijati časa. Vkorakanje zaveznikov, Marmontova iznevera, cesarjeva odpoved, kazaki na ulicah, čebelja vnema časnikov pod novimi izdajatelji, protislovne novice, ki so od jutra do večera švigale po mestu, lepaki in vseh vogalih in neprestana povodenj novih razglasov, letakov in karikatur z nesramnimi verzji — vse to je šlo mimo mene kakor slike in zvoki praznih sanj, med tem ko sem blodil po pločnikih in se zatapljal v svoje lastne upe in stiske. Sicer pa menim, da moje duševno stanje ni bilo samo posledica sebične misli nase: globok stud me je odušjeval domovini. Da, na brezsmotnih blodnjah teh petih dni sem prekopaval most med deželo, ki me niso priklepali nanjo ne sorodniki ne prijatelji, ampak samo pusta minulost, in ono deželo, kjer me je v ljubezni pričakovalo vsaj eno človeško bitje.

Šesti dan — to je, dne 5. aprila — je bilo mojega potrpljenja konec. Ob zajtrku in steklenki beaujolajca sem storil

sklep in hitel iz gostilne naravnost na stanovanje, kjer sem poprosil gospo Jupillevo za pero, črnilo in papir, da bi naznanil gospodu Romaineu, naj me v štiriindvajsetih urah po prejemu tega pesma pričakuje v Londonu.

Komaj sem bil napisal prvi stavek, je že potrkalo na vrata; gospa Jupilleva mi je prišla povedati, da bi dva gospoda rada govorila z menoj. »Privedite ju gore, sem rekel z utripajočim srcem in odločil pero. In res, trenutek kasneje je stel med vrati — moj bratranec Alain!

Bil je sam. Z umevajočim režajem je pogledal najprej mene, nato pismo, stopil naprej in položil klobuk zraven sebe na mizo, rokavice, ko jih je poprej napilnil, pa h klobuku.

»Bratranec, je izpregovoril, «časih kažete nenavadno sretne v tem, da se umikate poizvedbam svojih prijateljev: a drugič vas bogme ni težko najti.«

Vstal sem bil. »Mislim, gospod, da morete imeti do mene nenavadno dušen opravke, ker vzlic svojim novim političnim nalogam toli vneto vohunite za menoj. Če je tako, vas prosim, da govorite kratko.«

»Nikakor ne, je priljudno popravil. Ves čas sem vedel, da ste tu. Pričakoval sem vas zdavnaj pred vašim prihodom in sem zato tudi poslal svojega slugo Pavla s sporočilom.«

»Torej ni bil —«

»Ne, človek, ki vas je iskal, ni bil odposlanec gospoda Romainea, ki se — tako govoreč je vrgel oči na pismo — menda pravkar obračate do njega za

pojasnilo. In ker bi me zdaj radi vprašali, kako za vraga sem vas mogel slediti v to dokaj nesnažno luknjo, se vam usodim povedati, da je dvakrat dve štiri in da angleška policija, kadar je zločincu za petami, nikoli ne pozabi nadzorovati njegovih pisem.«

Čutil sem, kako so mi roke trepetale, ko sem zgrabil za stol, a posrečilo se mi je, da sem obrzdal svoj glas in mu popolnoma hladno odvrnil: »Samo trenutek, gospod vikont, preden si privoščim veselje, da vas vržem skozi okno. Vseh teh pet dni ste vodili za nos, in to, kakor ste mi pravkar razodeli, s preprostimi sredstvom laži. Do tod je torej vse v redu. Ali hočete biti zdaj tako prijazni, da dopolnite svoj zanimivo izpoved in mi poveste nagibe tega ravnarja?«

»Rade volje. Moji načrti še niso bili zreli. Neznatna podrobnost je še manjkala — to je bilo vse. Zdaj so popolni.« Prilaknil si je stol, sedel za mizo in iz vlekel složen kos papirja. »Morda vam še ni znano, da je naš stric — najin dragi in nepozabni stric — pred tremi tedni premislil?«

»Mir in pokoj njegovi duši!«

»Ne zamerite, da se ne pridružim vašemu pobožnemu upanju.« Alain je pomolal. Sovražstvo ga je premuzalo, da je bruhnil na stričev spomin nizkoto kletki, ki je bila samo dokaz njegove notranje slabosti. Ko se je spet obrzdal, je nadaljeval: »Ni mi vas treba domišljati nasti pa, ki ga je vprizori odvetnik ob stričevih smrtnih postelji. A morda ste pozabili, da sem takrat Romainea

pošteno pesvaril. Napovedal sem mu, da bom sprožil vprašanje neposrednega vplivanja, in izjavil, da imam svoje priče pripravljene. Od tistih dob sem njih število še pomnožil; vendar priznam, da bo moj položaj še trdnjši, če podpišete izjavo, ki sem vam jo s tem usojam predložiti.« S temi osee lami mi je vrgel čez mizo nezapečateno pismo.

Vzel sem pismo in ga razgrnil: »Jaz, vikont Anne de Kéroual de Saint-Yves, pod imenom Champdivers, bivši vojak v bonapartovski vojski in pozneje pod istim imenom vojni ujetnik na edinburškem gradu, izjavljam s tem, da vobče nisem ničesar vedel o svojem stricu, grofu Kéroualu de Saint-Yvesu, niti nisem ničesar pričakoval od njega, dokler me ni poiskal na edinburškem gradu gospod Romaine in me založil z denarjem, da bi mi olajšal beg, in dokler me ni ponoči skrivaj vtihotapil v Amersham Place; nadalje izjavljam, da nisem do tiste noči nikoli videl svojega strica in da je bil le-ta, ko sem ga videl, že priklenjen na posteljo in oči vidno v stanju popolne starčevske nerazsodnosti. Mimo tega imam razloge, da mislim, da ga gospod Romaine ni bil do dobrega poučil o nekaterih okolišnih mojega bega, posebno pa ne o vlogi, ki sem jo izbral po smrti svojega soujetnika Gogueata ...«

Ta primer iz vsebine dragocene listine naj zadostje. Od kraja do konca je ni bilo drugega kakor veriga ponačenih dejstev in lažnih zavijanih nemešanč z nečastnimi podtaknjami. Prebral sem jo in jo smutil na mizo.